

ORIENT ROMÂNESC

Diversitate Lingvistică și Dialog Intercultural

Decembrie 2017 Nr.1

CULTURĂ
LITERATURĂ
ARTĂ
EDUCAȚIE

Revista **ORIENT ROMÂNESC** are drept obiectiv principal păstrarea patrimoniului cultural național, promovarea actului cultural scris și multiculturalitatea, în vederea afirmării spiritualității românești în regiune.

Revista își va desfășura activitatea in cadrul Asociației România Levant, cu sprijinul Ambasadei României în Liban și Ambasadei României în Republica Tunisia .

CASETA REDACTIONALĂ

Coordinatori : Anca Cheaito (Liban)

Naya Nasr (Liban)

Ali Cheaito (Romania)

Machetare computerizată / Grafică și design :

Maha Abou Abdo El Halabi

Editor on-line: Anca Cheaito

Contact : tel: 961 76610072

Email: ancacheaito@gmail.com

www.orientromanesc.org

Email: orientromanesc@gmail.com

Publisher: Middle East printing press

Email: mepp.lebanon@gmail.com

Tel: 00961 3388359

Beirut - Lebanon

Anca Cheaito

Președinte Asociația România Levant

România a fost dintotdeauna o răscruce de drumuri, între Orient și Europa, iar dialogul intercultural reprezintă o dimensiune ambițioasă și orientată spre viitor.

Dorim să promovăm România, limba, cultura, tradițiile românești și dialogul intercultural, să evidențiem prezența românească în spațiul din Orientul Mijlociu. În această regiune nu există nici o publicație românească cu și despre românii care trăiesc în această regiune.

Revista **ORIENT ROMÂNESC** este un spațiu creat din pasiune și dragoste pentru cultura românească și pentru promovarea interferenței culturale. Un spațiu rezultat din dragostea pentru România cu tot ce cuprinde ea, civilizație, cultură, artă și literatură, dedicat deopotrivă românilor, libanezilor și tuturor celor ce vor să cunoască cultura și civilizația poporului român.

ORIENT ROMÂNESC este o revistă (lunară on line și trimestrială în format tipărit) de dialog intercultural, liberă de orice constrângeri de natură politică, ideologică sau religioasă.

Revista **ORIENT ROMÂNESC** promovează schimbul intelectual, dialogul între creatorii de toate genurile de la noi și de pretutindeni.

ORIENT ROMÂNESC este o revistă deschisă: în paginile ei se cultivă respectul pentru adevăr, pentru valorile culturale și civice, cordialitatea și prietenia.

O revistă care prezintă activitatea comunității românești din Liban și a altor comunități românești din regiune. De asemenea această revistă are rolul de a cultiva simțul estetic al cititorului, colaborează cu personalități culturale din România, din Liban și din lume, făcând cunoscute, cultura, literatura și civilizația

românească peste hotare. Prin colaborările sale cu personalități ale culturii libaneze și internaționale dovedește deschiderea ei spre promovarea dialogului între culturi.

ORIENT ROMÂNESC are rolul de a promova patrimoniul cultural românesc, de a stoca concepțiile despre lume și viață a două lumi diferite.

Revista are un peisaj distinct de alte reviste românești din diaspora: va cuprinde articole scrise în limba română, arabă, franceză și engleză, are un program deschis spre toate formele de creativitate.

Revista va conține pagini de informație și comentarii, referitoare la toate domeniile sociale și culturale, bucurându-se de colaborarea constantă și de suportul intelectual și moral al unor personalități culturale și științifice de valoare : profesori universitari, scriitori, oameni de artă, jurnaliști.

Revista ilustrează, comentează și recomandă lunar, în paginile ei, performanțele și evenimentele culturale produse sau legate de români în context românesc și internațional și prezintă elemente de cultură orientală având ca scop dialogul intercultural.

Revista dorește să își construiască în timp un renume, o prezență culturală, capabilă să garanteze și să-și sporească fiabilitatea ca sursă indispensabilă a dialogului intercultural pentru cititorii români din țară și din străinătate.

Înființarea unei reviste online are un impact cultural deosebit pentru comunitatea locală și internațională. Ne dorim să dezvoltăm o platformă de comunicare pentru comunitate, să creștem această revistă culturală și să atragem lângă noi cât mai mulți oameni care doresc să se implice. Este un proiect capital cultural, promovăm România culturală, deschisă dialogului.

Promovăm România De fapt acesta este motivul editării revistei

ORIENT ROMÂNESC: promovarea țării noastre, a poporului nostru, începând cu istoria și tradițiile ei, cu oamenii săi de cultură și realizările de tot felul care au făcut-o cunoscută în lume și mai ales cu ceea ce se face bun și frumos la ora actuală. Aducem aici idei și oameni noi cu care ne mândrim și vrem să o facem mai cunoscută și apreciată.

1 Decembrie

Ziua Națională a României

1 Decembrie este **Ziua Națională a României** și are o însemnătate specială pentru poporul nostru. Această dată reprezintă un simbol al unității României și rămâne una dintre cele mai importante pagini ale istoriei și unității naționale românești care reflectă împlinirea dezideratului de libertate, unitate și demnitate națională al mai multor generații.

Anul acesta se implinesc 99 de ani de la Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. În urmă cu 99 de ani dorința românilor care au luptat pentru acest ideal suprem a devenit realitate.

Ziua de 1 Decembrie 1918 încununază lupta românilor pentru Unitate Națională și marchează momentul creării României Mari.

Evenimentul istoric prin care s-a înfăptuit Marea Unire de la 1918 este aniversat de românii din întreaga lume ca simbol al actului de voință al poporului român.

Astăzi sărbătorim unitatea și spiritualitatea unui popor cu tradiții și valori care merită promovate și cinșite, cu toții simțim mândrie, bucurie și patriotism.

Să fim mândri că suntem români. Să învățăm să ne iubim țara și să învățăm pe copiii noștri să o iubească.

Să fim mândri de limba strămoșească, de rădăcinile noastre, de istoria noastră, de frumusețea plaiurilor noastre, de frumoasele obiceiuri și tradiții strămoșești.

România noastră este un tablou unic în lumea de culori a globului nostru pământesc și oriunde ați fi, amintiți-vă că florile eternității nu cresc decât în pământ strămoșesc, acasă, în România.

LA MULȚI ANI ROMÂNIA !

LA MULȚI ANI DE PROSPERITATE ȘI BUNĂSTARE !

**LA MULȚI ANI TUTUROR ROMÂNILOR ȘI TUTUROR CELOR CARE GÂNDESC,
SIMT ȘI TRĂIESC ROMÂNEȘTE !**

E.S. DI. *Victor Mircea*

Ambasadorul României în Liban

Cuvânt înainte

Românii stabiliți sau aflați doar temporar în Liban cunosc Asociația România Levant. O cunosc direct, prin activitățile educative interesante și complexe pentru cei mici și pentru cei mari, sau o cunosc prin prezența online, care ne readuce de fiecare dată aminte de casa noastră, de România, de toate momentele importante pentru noi, ca națiune.

Asociația România Levant ne-a obișnuit cu o agendă bogată, plină de proiecte și cu un bilanț plin de realizări. Acum, repertoriul deja variat al Asociației se lărgeste pentru a cuprinde proiectul cel mai ambițios, o revistă a comunității românești din Liban.

Pornită din energia și entuziasmul doamnei Anca Cheaito, președinta ARL, revista „Orient Românesc” va cuprinde gândurile, pasiunile, realizările și creațiile românilor din Liban – și uneori și gândurile prietenilor libanezi. În acest fel, românii din Liban se vor face cunoscuți și, în același timp, se vor cunoaște, poate, mai bine între ei. Mai mult, români din alte spații – din Europa sau din țările Magrebului - s-au alăturat efortului editorial și s-au prezentat în acest prim număr al publicației. Sper, astfel, ca paginile revistei să reprezinte un liant al comunității românești din Liban și, totodată, un gând deschis către toți românii, oricunde s-ar afla ei.

O parte dintre cei ce vor contribui la paginile noii publicații vor fi scriitori sau personalități recunoscute. Alții vor publica ceva pentru prima dată. Își vor putea pune în valoare talentul și poate vor fi încurajați să meargă mai departe, să devină, la rândul lor, recunoscuți în lumea largă a românilor de pretutindeni.

Salut cu multă încredere și cu bucurie apariția noii reviste. Salut cu și mai multă bucurie momentul ales pentru lansarea primului număr: Ziua Națională a României. La 1 Decembrie 2017 se împlinesc 99 de ani de la Proclamația de la Alba Iulia, care a consfințit crearea Statului Național Unitar Român. În același timp, peste

puține zile intrăm într-un an de importanță excepțională pentru toți românii: 2018, anul Centenarului Marii Uniri, când se vor împlini și 140 de ani de la consacrarea independenței României.

Nu suntem mulți români în Liban și tocmai de aceea este cu atât mai important să păstrăm legăturile între noi, între noi și România, să fim uniți, să nu ne pierdem identitatea națională. Semnificația zilei de 1 Decembrie ne învață tocmai acest lucru: uniți, suntem mai puternici. Data de 1 Decembrie 1918 rămâne cel mai important simbol al unității tuturor românilor. Este un moment definitoriu pentru noi, ca români, și găsesc că este admirabil să sărbătorim acest moment printr-un nou început, o primă apariție editorială a românilor din Liban și, din câte cunosc, prima de acest gen în Orientul Mijlociu.

Doresc să adresez mulțumiri și să îmi exprim întreaga admirație pentru doamna Anca Cheaito, spiritul entuziast și motorul acestei publicații, și, în același timp, pentru toți cei care și-au folosit energia creatoare pentru realizarea acestui prim număr și care au sprijinit concretizarea proiectului.

Urez revistei „Orient Românesc” ani mulți și numeroase apariții bogate în conținut.

Și, întrucât ne aflăm în preajma Zilei Naționale, urez „La Mulți Ani!” tuturor românilor și celor ce simt, gândesc românește și iubesc România!

La Mulți Ani, România!

E.S. Dl. *Dan Sandovici*

Ambasadorul României în Republica Arabă Siriană

Orient Românesc – o inițiativă salutară

Inițiativa doamnei Anca Cheaito, cetățean român rezident în Liban, de a crea o publicație dedicată românilor care trăiesc în Orientul Mijlociu, nu poate fi decât salutară, într-un moment în care nevoia de exprimare s-a transformat într-o constantă a vieții noastre cotidiene, în legătură directă cu multiplicarea posibilităților de comunicare aflate la dispoziția cetățeanului de rând.

Încercări de a crea o publicație dedicată comunității românești din zona Levantului au mai existat. Jurnalistul Mihai Antonescu s-a aflat, la începutul anilor 2000, la originea apariției câtorva numere ale revistei "Orient". De asemenea, scriitorul, publicistul și omul de televiziune Sandrino Gavrioloaia, care a realizat în perioada 2002-2003- serialul de televiziune "Călător în Orient", a publicat, în 2007, lucrarea "Călătorii Orientale".

Aceste apariții s-au adresat însă, în principal, cititorului român din România, interesat să afle aspecte inedite despre un Orient exotic și, în mare parte, necunoscut est-europenilor. O publicație care să răspundă nevoii de comunicare și de exprimare a cetățeanului român rezident în Orient nu a existat până acum, cel puțin din datele pe care le deține Ambasada României la Damasc.

Prezența românească în lumea arabă a zilelor noastre, respectiv în ultima jumătate de secol, a fost tot mai vizibilă începând din anii 1970. Pe fondul intensificării relațiilor politico-economice dintre România și statele regiunii,

cadrul juridic bilateral a fost extins la domenii cu un puternic impact social, precum cultură și educație. În consecință, numărul relativ ridicat de tineri sirieni, libanezi, palestinieni, iordanieni etc. înscriși la studii în universități din România a constituit punctul de plecare al unui proces amplu, de promovare a valorilor spirituale și culturale românești în străinătate, pe de o parte și de atragere spre lumea Orientului, prin căsătorie, a unui număr important de românce, pe de altă parte.

Prin responsabilitățile pe care le-am îndeplinit în ultimii 18 ani, în cadrul misiunilor diplomatice ale României în Liban și în Siria, am avut ocazia și plăcerea să cunosc sute de familii mixte, româno-libaneze sau româno-siriene. Trăsătura constantă pe care am remarcat-o la membrii acestor familii o constituie în primul rând calitatea deosebită a copiilor lor, rezultat natural al cumulării trăsăturilor fizice cele mai frumoase și al calităților intelectuale și morale cele mai alese ale celor două culturi, română și arabă. Din acest punct de vedere, pot afirma fără ezitare că noua generație de tineri proveniți din aceste familii constituie pentru părinții lor o sursă de mândrie și de încredere în viitor.

O altă trăsătură importantă a acestor familii mixte o constituie respectul deosebit pentru calitatea învățământului românesc și nostalgia pentru perioada petrecută în țara noastră. În marea majoritate a cazurilor, aceste cupluri au cautat să mențină în universul lor familial o atmosferă românească, materializată în mica bibliotecă personală de limbă română, câteva elemente de artizanat și componente ale

costumului popular românesc, cărți poștale și fotografii ale membrilor de familie rămași în țară, casete sau CD-uri cu muzică românească etc.

Multe dintre aceste familii au menținut o legătură strânsă cu ambasadele României din statele de rezidență și au participat la activitățile culturale organizate de acestea, au profitat de bursele oferite de autoritățile române pentru a-și trimite copii la studii în România sau de sprijinul pentru repatriere temporară, atunci când evoluțiile tensionate din regiune au impus o asemenea măsură (ex.: războiul din Liban, din 2006, conflictul din Fâșia Gaza, din decembrie 2008-ianuarie 2009, criza din Siria, începând din anul 2011).

Cu toate acestea, membrii comunităților românești din statele aflate în sudul Mediteranei nu au dispus până acum de o publicație care să-i reprezinte și care să le permită exprimarea opiniilor, aspirațiilor și sentimentelor pe care le nutresc.

Practic, viața fiecărui român stabilit în statele regiunii constituie un subiect de roman. Primele impresii despre această lume, impactul cu cultura și tradițiile locale, eforturile de adaptare și de integrare într-o societate nouă, diferită din multe puncte de vedere față de cea din România, constituie experiențe de neuitat, care așteaptă să fie împărtășite. În același

timp, prezentarea unor preocupări actuale și popularizarea experienței românești în domenii dintre cele mai diferite ar putea fi primite cu interes de conaționali noștri din întreaga regiune.

În condițiile în care revista "Orient Românesc" va ști să promoveze valorile spirituale și culturale românești, va evita orice afiliere sau orientare politică, etnică, religioasă sau de altă natură și va reprezenta o platformă de exprimare liberă și sinceră a simțămintelor cetățenilor români care trăiesc pe aceste meleaguri, sunt sigur că se va bucura de apreciere și va cunoaște prestigiul la care aspiră. În același timp, cred că în paginile publicației ar trebui să-și găsească loc opiniile și impresiile foștilor studenți străini din România vorbitori de limbă română, precum și cele ale unor personalități culturale și științifice locale care au preocupări legate de raporturile cu România sau care pot constitui modele de comportament pentru membrii comunității românești din aceste state.

Felicitări doamnei Anca Cheaito pentru această inițiativă și doresc mult succes și viață lungă acestei publicații !

E.S. DI. *Dan Stoenescu*,

Ambasadorul României în Republica Tunisia,

ES DI.Ambasador ***Dan Stoenescu***, ambasadorul României în Republica Tunisia, a avut amabilitatea să răspundă **întrebărilor publicației noastre.**

- În primul rând vă mulțumim pentru amabilitatea cu care ați răspuns invitației noastre. Domnule Ambasador, ce v-a motivat cel mai mult pentru a îmbrățișa cariera de diplomat?

Interesul pentru serviciul public m-a determinat să aleg o carieră diplomatică. Faptul că am studiat și lucrat în SUA, Marea Britanie și Egipt au fost factori importanți în această alegere. Expunerea la un mediu internațional, lucrul în cadrul unor organizații precum OIM și UNHCR dar și în societatea civilă au contat de asemenea.

- Care sunt calitățile unui bun diplomat ?

Orice diplomat român știe că cei care aleg această profesie trebuie să fie înzestrați cu precizie, calm, răbdare, bună dispoziție, modestie și mai ales loialitate. Diplomații de succes ar trebui să aibă flexibilitate, adaptabilitate, tact, inteligență, discernământ, prudență, dar și curaj. Printre competențele profesionale pot enumera cunoașterea limbilor străine și cunoștințele generale, nu numai privind relațiile internaționale dar și cunoștințe legate de istorie, economie, cultură, geografie, antropologie și altele. Nu în ultimul rând, un bun diplomat este un bun orator cu foarte bune capacități de sinteză și analiză.

- Considerați că și cultura trebuie să facă parte integrantă din domeniile de competență atribuite misiunilor diplomatice?

Diplomația culturală joacă un rol crucial în construirea relațiilor dintre state în relațiile

internaționale deoarece este un instrument eficient în sprijinirea obiectivelor politicii externe naționale. Această ramură a diplomației este importantă deoarece păstrează deschise canale de comunicare constructive între state în momente politice tensionate.

- Domnule ambasador, pe parcursul carierei dvs. ați militat pentru drepturile românilor din diaspora și pentru păstrarea limbii, culturii și identității românești în afara granițelor. Ați fost timp de 5 ani atașat cultural la ambasada României în Liban, perioadă în care ați desfășurat o bogată activitate, ați făcut demersuri pentru promovarea limbii și culturii române în străinătate. Tot în Liban ați avut un mandat de 2 ani în calitate de președinte al rețelei institutelor culturale EUNIC, ați participat la organizarea și coordonarea de evenimente comune și promovarea cooperării culturale prin întărirea dialogului internațional. Reîntors în țară, ați fost ministru delegat pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, acum sunteți ambasador. Putem vorbi despre menținerea unei matrice culturale românești în cadrul diasporei române? Cultura a rămas în continuare un subiect care să coalizeze energiile de la distanță? Are impact în rândul românilor din diaspora?

Este adevărat că românii din diaspora pot considera cultura drept un motor pentru coalizarea energiilor de la distanță. Este important ca românii din diaspora să își mențină identitatea prin păstrarea tradițiilor și cultivarea limbii române. Este esențial ca tinerii români din diaspora să

fie în permanentă legătură cu țara-mamă România.

- În spațiul diplomatic, cultura a devenit un centru de referință. Astăzi se vorbește despre « diplomația culturală ». Cum poate cultura să reprezinte interesele statului român în străinătate?

Diplomația culturală încurajează mai buna cunoaștere reciprocă între națiuni prin schimbul de idei, curente artistice, literatură, teatru și artă în general. Institutul Cultural Român (ICR) este principalul vector al promovării culturii române în străinătate, împreună cu misiunile noastre diplomatice și artiștii români faimoși în întreaga lume. Este necesar ca politicile culturale ale ICR să iasă din spațiul cultural clasic european și să aibă o viziune mai globală care să includă și zone precum Africa și Orientul Mijlociu, Asia și America Latină. O prioritate ar trebui să o reprezinte sudul și estul Mării Mediterane, spațiu geografic strategic pentru Uniunea Europeană din prisma proximității geografice și al istoriei comune.

- Este cunoscut faptul că activitățile culturale organizate de misiunile diplomatice sunt foarte apreciate. Ce gen de activități, de proiecte ați reușit să derulați în cadrul Ambasadei pe care o conduceți acum?

De la preluarea mandatului de ambasador al României în Tunisia, în aprilie 2017, am demarat mai multe proiecte culturale, educative și de diplomație publică. Spre exemplu Școala de week-end este un proiect demarat, în premieră în Tunisia, în luna mai 2017, destinat copiilor comunității românești și ai cetățenilor tunisieni care doresc să își îmbunătățească cunoștințele de limba română, să participe la activități educativ-creative și să își facă prieteni noi. Cursurile se organizează în fiecare weekend (sâmbătă sau duminică), începând cu ora 10:00, timp de două ore. Un alt exemplu ar fi conceptul de Popcorn diplomacy prin care Ambasada României la Tunis dorește să promoveze o

mai bună cunoaștere a țării noastre. Astfel, folosim acest instrument util de diplomație culturală în Tunisia prin numeroase metode, printre care și cultura pop, pe lângă cultura și arta clasică sau tradițională. Acest nou model de diplomație culturală răspunde obiectivelor de branding național pentru a construi percepții pozitive asupra României în rândul tunisienilor. În rândul tinerilor, elemente de cultură pop precum Pop-Danceul românesc, cunoscut și sub numele de «muzică popcorn», au devenit foarte populare în întreaga lume în ultimii ani, mai ales în lumea arabă. Prin urmare, în Tunisia artiștii români precum INNA, Alexandra Stan, Akcent, Amadeus, Edward Maya au devenit foarte populari. Concertele lor din Tunisia se țin cu casa închisă. Din nefericire, puțini tunisieni sunt conștienți de faptul că artiștii lor favoriți și cântecele lor preferate sunt de fapt din România. Acesta este motivul pentru care ambasada română vizează noi modalități de promovare a României ca centru modern european pentru muzică și pentru tinerii care doresc să își continue educația în UE. Până în prezent, în acest an, Ambasada României la Tunis a fost partener în organizarea de concerte ale trupelor Amadeus, Akcent, Deepside Deejays și precum și concerte ale naistei Dana Dragomir.

- În calitate de diplomat, aveți proiecte care sunt îndreptate spre promovarea tezaurului folcloric românesc, programe culturale de promovare a patrimoniului imaterial și material românesc, în vederea îmbunătățirii imaginii României pe plan mondial, prin informarea, conștientizarea și formarea unei politici favorabile în rândul publicului străin față de valoarea culturii românești?

Da. Întreprindem demersuri pentru înființarea unei asociații a absolvenților tunisieni de studii superioare în România. Totodată, urmărim să deschidem Camera de Comerț și Industrie Tunisia – România. Până în prezent, au fost întreprinse demersuri pentru înființarea asociației, urmând ca aceasta să fie prezidată de către un tunisian fost absolvent de studii superioare în România. Un

alt proiect pe care dorim să îl dezvoltăm poartă numele «*Matematica ne aduce împreună*». Prin acesta se urmărește dezvoltarea colaborării în domeniul științelor matematice în scopul creșterii nivelului de performanță al elevilor prin raportare la competițiile internaționale.

- Anul 2018, reprezintă anul centenarului Marii Uniri. Ce evenimente culturale aveți în pregătire pentru acest an ?

Toate misiunile diplomatice ale României vor sărbători centenarul României Mari. Vom organiza spectacole, expoziții, proiecții de filme. De asemenea, am întreprins demersuri pentru deschiderea unui lectorat de limba română în cadrul Universității El Manar din Tunis, începând cu anul universitar 20182019-.

- Aveți un motto care să vă inspire, care vă place în mod deosebit ?

Sky is the limit – Cerul este limita.

- În încheiere, aș vrea să întreb ce ați putea

transmite românilor atât din țară, cât și din străinătate în legătură cu promovarea și valorificarea culturii române?

Le transmit românilor, oriunde s-ar afla ei, nu numai să păstreze moștenirea noastră culturală și limba noastră, dar să le și promoveze. Să nu uite de Țară și să fie mândri că sunt români! Chiar dacă trăiesc sau nu în România, spiritul românesc nu are granițe iar comunitățile românești pot fi împreună spiritual indiferent de vicisitudinile istoriei sau ale vieții. În spiritul Marii Uniri de la 1918 este important să fim uniți, indiferent unde trăim.

- Vă mulțumim și așteptăm colaborarea comunității românești din Tunisia la paginile revistei ORIENT ROMÂNESC.

O universitate medicală românească în fața provocărilor contemporane: diversitate și multiculturalism

Prof. dr. Vasile Astărăstoae

Universitatea de Medicină și Farmacie “Grigore T. Popa” din Iași,

Specificitatea epocii contemporane constă în globalizarea întregii activități. Acest specific contestat de unii, fetișizat de alții, implică, dincolo de activități economice, o abordare și în domeniul cultural, social, educațional. Această abordare trebuie să țină cont însă de specificul fiecărei entități în parte, dar mai ales de respectul diversității. Globalizarea trebuie realizată pe principiul complementarității și subsidiarității și nu pe principiul uniformizării. Marile eșecuri în acest domeniu au fost determinate de faptul că nu s-a ținut cont de idei și principii și totul a fost transferat în domeniul strict economic, pragmatic și utilitarist. Această cale greșită a derivat în principal din lipsa de interes și din necunoașterea specificităților culturale și spirituale din diferite zone. În medicină, globalizarea este doar un cuvânt deoarece ea a devenit universală prin principiile etice și deontologice, care au uniformizat-o, respectând însă valorile fiecăruia în parte. De aceea în Medicină adevărata globalizare se poate realiza fără convulsiile din alte domenii. Medicina se bazează pe un trinom: să știi, să faci, să fii. În învățământul medical el poate fi transferat într-un concept, cel al toleranței și al diversității. Învățământul medical se fundamentează pe: tradiție, modernitate și spiritualitate. Toate elementele sunt la fel de importante. Este ca un trepied căruia dacă îi lipsește un picior, își pierde stabilitatea și devine inutil. Iată de ce specificitatea fiecărei Universități de Medicină derivă mai ales din spiritualitate. Dacă tradiția și modernitatea sunt cel mai ușor de promovat, în ceea ce privește spiritualitatea trebuie să existe o anumită abordare și strategie care diferențiază o facultate de medicină de alta. Nu pot să mă pronunț cât timp nu am făcut o analiză științifică asupra întregului învățământ medical

din România. Pot însă să-mi expun câteva idei legate de Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa din Iași, România.

UMF Grigore T. Popa este singura universitate medicală din regiunea Nord-Est a României, situată în orașul Iași, una dintre cele mai mari localități din România. Legal ea este menționată în decretul de înființare al primei universități din România, dat de primul domnitor după Unirea Principatelor Române, Alexandru Ioan Cuza, în anul 1860. În fapt, Facultatea de Medicină a început să funcționeze din 1879 în cadrul Universității din Iași. În 1935, a apărut Facultatea de Farmacie, iar în 1948 a fost înființat Institutul de Medicină și Farmacie din Iași. Ulterior, în 1968 a fost înființată ca entitate separată și Facultatea de Medicină Dentară (până atunci era o linie de studiu din cadrul Facultății de Medicină), iar din 1994 există și Facultatea de Bioinginerie.

În 1991, IMF Iași se transformă în Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa, Iași, numită după unul dintre cei mai reprezentativi profesori de anatomie comparată, Grigore T. Popa, care a fost un om de cultură și de atitudine civică.

În 2008, față de provocările puse în fața învățământului medical, Universitatea și-a definit o strategie. Această strategie se referea la viziunea, misiunea și rolul Universității.

Viziunea UMF Iași se dezvoltă prin amestecul dintre tradiția sa îndelungată de cercetare și educație în medicină și științele vieții, cu oportunitățile și provocările lumii moderne. Aceasta este o instituție în creștere pe plan

internațional, dezvoltată durabil financiar și gata să profite de noile oportunități, care apar în mod constant.

Rolul Universității nu se limitează la promovarea valorilor sale la nivel național, ci, așa cum tradiția sa de 138 de ani de experiență o cer, trebuie să fie o universitate implicată activ în procesul de consolidare a spiritualității.

Misiunea Universității este de a fi recunoscută ca un lider în domeniul cercetării și excelenței în educație, dedicat cu impact pozitiv în viața studenților, absolvenților și a personalului, precum și a comunităților locale, naționale și internaționale. Misiunea UMF este de a oferi studenților un program academic riguros și competitiv pentru dezvoltarea lor ca medici cu un nivel ridicat de competențe profesionale, capabili să exercite profesia lor la standardele internaționale. În afară de rolul său pedagogic, Universitatea promovează valorile culturale și spirituale naționale, ca o parte importantă a comunității.

Activitățile Universității de cercetare vor avea loc în cadrul structurilor de cercetare la nivel național acreditate, cuprinzând două platforme de cercetare, 11 centre de cercetare și

laboratoare. Mândria Universității este CEMEX - Centrul Avansat de Cercetare-Dezvoltare în Medicină Experimentală. Dacă ar fi să fac o paralelă, CEMEX-ul este echivalentul laserului de la Măgurele, cu atât mai mult cu cât în Europa nu există decât 4 centre similare. Doresc ca «nava amiral» numită CEMEX să obțină numai victorii și să contribuie consistent la afirmarea Universității ca actor principal în efortul național și european de cercetare în domeniul medical. În acest moment există instrumentul, el trebuie folosit prin oamenii care vor lucra acolo pentru că altfel nu își va dovedi utilitatea. Ce este însă particular pentru Universitatea noastră o constituie însă succesul în atragerea de studenților internaționali vorbitori de limba engleză și franceză. Dacă numărul de studenți înscriși la studii de licență, master, doctorat și studii de rezidențiat este de peste 12000, la studiile de licență, dintre cei 6500 de studenți, aproximativ 3000 sunt studenți străini din peste 70 de țări din întreaga lume, ceea ce face ca Universitatea de Medicină din Iași să fie cea mai cosmopolită din Estul Europei și să fie în top 500 The Times Higher Education World University Rankings în domeniul recunoașterii internaționale.

Cum a fost posibil acest lucru?

În primul rând, în cadrul Universității a existat o politică coerentă bazată pe toleranță prin cunoaștere. În general, se știe că stările conflictuale între culturi, etnii, religii derivă din necunoaștere reciprocă și din frica care derivă din această necunoaștere. Politica universității a fost de a dezvolta proiecte prin care fiecare să aibă cunoștințe minimale despre limba, cultura, tradițiile și mediul social din care provin diferite grupuri de studenți. Au fost încurajate activitățile prin care se stimula dorința de cunoaștere în acest domeniu. Drapelele tuturor țărilor din care provin studenții flutura permanent în universitate. De la întâlniri în care studenți din diferite țări își prezentau țara din care provin, inclusiv cu tradiții gastronomice, până la înființarea Centrului de Limbi Moderne și de Integrare culturală "Grigore T. Popa". Astfel, Iașul are un palat istoric renovat, iar Universitatea un loc de unde retransmite mesajul umanist de toleranță și împlinire prin cultură și educație. Centrul are și un muzeu în care piesa centrală este tratatul de anatomie a lui Godefridi Bidloo din 1685. Investiția a fost susținută integral de către Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași. În al doilea rând, prin a sublinia în principal lucrurile care unesc și prin care se dorește a se ajunge la consens și diminuarea stărilor conflictuale. Au fost încurajate dezvoltarea de societăți studențești de către cei care vin din afara României. S-a insistat pe faptul că principiile medicinei sunt cele umaniste care nu diferențiază persoanele în funcție de sex, rasă, religie, vârstă. Universitatea a fost prima universitate de medicină din România și printre primele din Estul Europei care a introdus în curriculum studiul Bioeticii. Ne putem mândri că în decurs de 11 ani, în cadrul universității nu a existat niciun conflict determinat de rasă, religie sau opțiuni politice. Studenții noștri învață că mesajele profesiei medicale sunt deasupra unor astfel de conflicte. Înțelegem că îmbunătățirea educației studenților se poate face doar prin dezvoltarea competențelor interculturale. La

UMF Grigore T. Popa studenții pot studia Medicina în limba română, engleză sau franceză. În acest mod Universitatea devine un sanctuar în care este interzisă discriminarea și violența, un sanctuar al păcii, înțelegerii și colaborării.

O asemenea politică instituțională, bazată pe recunoașterea rolului diversității culturale în educație a avut drept urmare reputație internațională, prestigiul și poziționarea în diferite clasamente naționale și internaționale: suntem în grupul de 12 universități de predare și de cercetare avansată din România și din ce în ce mai recunoscuți ca un lider regional. Astfel, Universitatea a obținut acreditarea și evaluarea și de la CIDMEF și CID-CDF, organisme internaționale, care evaluează direcțiile de studiu francofone. Dar poate cea mai consistentă este evaluarea făcută de una dintre cele mai prestigioase instituții mondiale de evaluare a universităților, și anume EUA. The European University Association este organizația reprezentativă a universităților și a rectorilor din 47 de țări europene. Prin organismul său, IEP, a evaluat universități din 42 țări. Acesta a efectuat două evaluări ale Universității de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" Iași, și anume una în 2012 pentru perioada 2008 – 2012, și alta în 2016 pentru perioada 2012 – 2015.

În concluzie, trebuie să dezvoltăm un climat tolerant și multicultural. Trebuie să înțelegem că acceptarea diversității derivă în primul rând din cunoaștere. Trebuie să înțelegem că Medicina este o specializare umanistă deoarece ea se adresează omului în integralitatea sa. Abordarea holistică a educației medicale a făcut ca "UMF Grigore T. Popa are capacitatea de a face față provocărilor și oportunităților din viitor" – European University Association - Programul de Evaluare instituțională martie 2012.

FLORIN BICAN (29 martie, București) - profesor și traducător din limba engleză, secretar pentru probleme de presă și relații internaționale al USR, Coordonator al programului Institutului Cultural Român pentru pregătirea tinerilor traducători străini în vederea traducerii scriitorilor români. Desfășoară o intensă activitate de traducător, tălmăcind în românește, printre altele, Lewis Carroll (*The Hunting of The Snark*) și T.S. Eliot

(*Old Possum's Book of Practical Cats*). De asemenea, a tradus în limba engleză poezie, proză și eseuri semnate de importanți scriitori români, atât clasici, cât și contemporani, inclusiv *Cartea cu Apolodor* de Gellu Naum, în vederea publicării în străinătate.

Este autorul volumului de versuri pentru copii (și nu numai) *Cântice mârânești* (Editura Humanitas Educațional, 2007) / *Singur printre mârani* (Editura Art, 2016) și coordonator, alături de Stela Lie, a două volume de literatură pentru copii: *Bookătăria de texte & imagini 1* (Pro Editura și Tipografie, 2009) și *Bookătăria de texte & imagini 2* (Editura Trei). Prezent cu texte în volumele din seria *Cărțile mele* (Editura Arthur); *Ochelarii de fum* – proză contemporană, Antologiile Asociației Scriitorilor din București, USR, 2011; *Bucharest Tales: A Collection of Central European Contemporary Writing* (New Europe Writers, 2011).

În 2013 a publicat *Reciclopedia de povești cu rimă și fără tâlc*, iar în 2014, *Și v-am spus povestea așa*, unde sunt „aduse la zi” basmele românești printr-o rescriere originală și amuzantă.

***Dacă n-ar fi, nu s-ar povesti* – literatura pentru copii în România**

Am auzit, nu o dată, că în România literatura pentru copii este o *cenușăreasă a editurilor*. Această formulă vrea să deplângă faptul că aici se publică prea puține cărți pentru copii. Statutul de *cenușăreasă* al literaturii pentru copii este proiectat și la nivelul cititorilor cărora li se adresează: „Copiii nu mai citesc!” se plâng de-a valma părinți și profesori, vrând de fapt să spună „Copiii nu mai citesc cărțile pe care le citeam noi pe vremuri,” sau „Copiii nu citesc cărțile pe care le recomandăm noi.” Ceea ce poate să fie adevărat, dar nu e același lucru cu „Copiii nu mai citesc.”

Mărturisesc că, o vreme, m-am raliat și eu acestei lamentații colective, până când, singur sau împreună cu alți scriitori, am început să particip la întâlniri cu cititorii în școli din diverse zone ale țării. Acolo am văzut zeci, sute de copii, care nu numai că citeau, dar puteau să vorbească articulat

despre cărțile pe care le citiseră și care nu erau puține.

E drept că după 1989, literaturii pentru copii de la noi i-a trebuit o vreme să se pună pe picioare. În anii '80, cenzura dictaturii comuniste reușise să blocheze literatura autohtonă pentru copii, întrerupând astfel o tradiție solidă și promițătoare în acest domeniu. În acea perioadă am propus editurii de stat de literatură pentru copii o traducere a poemului lui Lewis Carroll *The Hunting of the Snark*. Propunerea mi-a fost refuzată pe motiv că poemul lui Carroll conține jocuri de cuvinte și nu reflectă valorile societății comuniste (lucru dificil de realizat în perioada victoriană, bănuiesc). Tot cam pe-atunci, cartea de versuri pentru copii a poetei Constanța Buzea, *Zgomotocicleta*, a fost respinsă pe motiv că jocul de cuvinte din titlu nu era compatibil cu educația socialistă. Mai e apoi și cazul volumului *Întâmplări din grădina mea* de Ana Blandiana, în care apare celebrul motan Arpagic, care a reușit să pună securitatea statului în alertă. Dintr-un episod în care răsfățatul Arpagic iese

la plimbare și circulația se oprește pentru a-i face loc, cenzura a înțeles că Ana Blandiana l-a comparat pe Ceaușescu cu un pisoi înfumurat și a interzis cartea, retrăgând-o din librării. Din acel moment, Ana Blandiana n-a mai avut voie să publice și a fost arestată la domiciliu. Iar cenzura a devenit și mai vigilentă față de un gen care până atunci fusese privit cu oarecare îngăduință. De aceea poate nu e de mirare că, descurajați de astfel de represalii, timp de un deceniu, scriitorii români au părut să evite literatura pentru copii, cu foarte puține, deși notabile, excepții.

După căderea dictaturii comuniste, anii '90 nu au fost însă martorii unei relansări a literaturii autohtone pentru copii, deși cenzura tradițională dispăruse. Editurile s-au grăbit să recupereze pe tărâmul traducerilor, ceea ce nu a fost o mișcare rea. Celor care protestează că numărul traducerilor este disproporționat în raport cu cel al creațiilor originale, le-aș atrage atenția că, la un calcul elementar, vom vedea că, la nivel mondial, autorii străini care scriu pentru copii vor fi totdeauna pur și simplu mai mulți decât cei români și au o tradiție mult mai consistentă. Iar lectura cărților lor, în traducere sau în original, îi va educa/antrena pe copii pentru lectura autorilor autohtoni când aceștia se vor ivi.

În România postcomunistă le-au trebuit cam două decenii să reapară și nu au reapărut dintr-

odată. Țin minte că prin 2008 am bătut librăriile căutând o carte pentru copii scrisă de un autor român contemporan, pentru a o face cadou unui copil de șase ani. Singura carte existentă a fost *Aventurile lui Arik*, de Ioana Nicolae. În aceeași perioadă, *Clubul Ilustratorilor*, o grupare de tineri artiști plastici, constituită în jurul Stelei Lie, profesor la Universitatea Națională de Arte din București, și totodată un excelent ilustrator, a tras un semnal de alarmă: nu găseau texte contemporane pe care să le illustreze (traducerile publicate preluând ilustrațiile originale). Am avut atunci, împreună cu Stela Lie, ideea să facem o antologie de literatură pentru copii care să fie ilustrată de membrii *Clubului Ilustratorilor*. Nu știam unde să găsim autori pentru copii și atunci am apelat la autorii care scriau pentru adulți, mulți dintre ei fiind tineri. Antologia s-a numit *Bookătăria de texte și imagini* și a apărut în 2009. Reacțiile publicului au fost încurajatoare și am purces imediat la pregătirea unui al doilea volum, care, după ce a fost amușinat cu aparent interes de mai multe edituri, a fost abandonat până anul trecut, când s-a îndurat de el editura Pandora M.

Efortul de a promova o literatură autohtonă aflată în curs de coagulare, este, indiscutabil, descurajant pentru niște edituri a căror prioritate este supraviețuirea pe o piață capricioasă și de cele mai multe ori ingrată. Traducerile, în schimb, vin deja promovate, atât prin valoarea intrinsecă

a textelor, cât și prin faima care le precedă. Pentru a ajunge la nivelul lor, textele autohtone trebuie să fie supuse și ele unui îndelung proces de selecție, în care să fie implicați atât editorii cât și cititorii. Or asta presupune publicarea lor sistematică. E de înțeles reticența editorilor de a publica texte autohtone necompetitive (încă) cu cele străine, dar o viitoare competitivitate nu poate fi realizată decât pe această cale. Iar atâta vreme cât avem copii autohtoni, avem nevoie și de o literatură autohtonă pentru ei – care, în mod ideal, va deveni la rândul său literatură străină pentru copiii din alte țări.

Dar crearea unui nucleu funcțional de literatură pentru copii nu poate fi rezultatul unei singure inițiative – iar dacă ar fi așa, rezultatele ar fi în mod inevitabil jalnice. O literatură pentru copii viabilă nu se poate dezvolta decât prin conjugarea sinergică a mai multor inițiative. Și cred că acest lucru se întâmplă deja în România. Nu cu foarte mulți ani în urmă, Editura Arthur a inițiat un program masiv de publicare sistematică a unor traduceri din literatura universală pentru copii, în condiții grafice mai mult decât onorabile. Această inițiativă a fost urmată la scurtă vreme de organizarea unui concurs anual deschis celor care doresc să scrie pentru copii – cărțile premiate, în funcție de diverse categorii de vârstă, sunt publicate și, de la an la an, numărul lor crește. Traducerile și textele originale sunt promovate în cadrul cluburilor de lectură din școli, iar „Caravana Arthur” le dă cititorilor ocazia să se întâlnească cu autorii români publicați. Anual, editura organizează și un concurs de creație pentru scriitori și ilustratori adresat copiilor. În fiecare an, cei aproximativ treizeci de participanți selecționați sunt invitați într-o tabără de o săptămână, unde au ocazia să lucreze cu autori și ilustratori consacrați. Iar în urma acestor ateliere rezultă un volum colectiv cu textele copiilor ilustrate copios, pe care

editura îl publică.

Între timp, numărul editurilor care publică literatură pentru copii a crescut tot mai mult și, odată cu el, și numărul autorilor români publicați: Ana Alfianu, Lavinia Braniște, Horia Corcheș, Irina Dobrescu, Laura Grünberg, Iulia Iordan, Ciprian Măceșaru, Alex Moldovan, Ioana Nicolae, Veronica Niculescu, Victoria Pătrașcu, Adina Popescu, Adina Rosetti, Ana Rotea, Alexandra Rusu, Iulian Tănase, Carmen Tiderle. Lista, este doar alfabetică, nu și completă. Și nici n-ar avea cum să fie completă, pentru că, până la apariția acestui articol, sunt sigur că noi autori români pentru copii vor fi publicați sau vor începe să scrie, neștiuți încă de nimeni...

Printre inițiativele care se conjugă sinergic pentru relansarea literaturii autohtone pentru copii se remarcă și apariția unor târguri de carte și festivaluri cum ar fi Târgul de Carte pentru Copii și Adolescenți „Coșbook” (Bistrița), BOOKerini (București) și secțiunea dedicată literaturii pentru copii a celui mai mare festival literar din România, FILIT (Iași). Remarcabilă este și apariția recentă a unor reviste orientate exclusiv spre literatura pentru copii – „Târcaț”, „Ghidul pozneț de cultură”, „Ordinul povestitorilor” și „Fabulafia” (aceasta din urmă ajungând să depășească tiraje de cinci mii de exemplare la ultimele numere) sau a unor site-uri ca *NoiPovești*, care își propun să adune laolaltă scriitori, ilustratori, copii și părinți... și să formeze o comunitate.

Astăzi, când editurile și publicul cititor s-au „autosesizat” în privința existenței și necesității unei literaturi autohtone pentru copii, o inițiativă ca *Bookătăria*... a devenit superfluă. Iar o etichetă ca „Cenușăreasa” se justifică doar dacă vrem să subliniem faptul că povestea Cenușăresei are un final fericit.

Petre Crăciun

(n. 29 august 1962, Giurgiu)

Este un scriitor de literatură pentru copii, jurnalist, autor de filme documentare și realizator al mai multor emisiuni de televiziune. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Literatură pentru Copii și Tineret, director al portalului Literatură Copii și al site-ului Identitate Românească. A semnat 15 volume, printre care cinci pentru copii: *Floarea înțelepciunii și iarba puterii* (Editura Timpolis, 2002, basme), *Taina ghemului de ață* (Editura ZORIO, 2011, versuri pentru copii), *Cândva mă chema Codiță* (Editura ZORIO, 2012, povestire pentru copii), *Cruciada pisicilor* (versuri pentru copii, Editura ZORIO, 2013), *Basme* (Editura ZORIO, 2013). Este prezent în antologii precum: *Poveștile de la bojdeucă* (Editura Junimea, 1997, volum colectiv de povești) sau *Povești, povestiri, basme și legende* (Editura Arlequin, 2011).

Literatura pentru copii și elefanții care îmbracă haina furnicii

Unii dintre scriitorii care ajung, la un moment dat, să cocheteze cu ideea literaturii pentru copii uită, nu de puține ori, ceea ce este mai important: pentru cine scriu? Așa se face că apar pe piață cărți în care copilul este doar invocat, personajul principal fiind chiar el, adultul, care vrea să-și recapete/recupereze copilăria și pe care o descoperă, uneori, atunci când acesta devine părinte. Scriitorul adult scrie pentru el, în amintirea frumoșilor ani ai copilăriei. Scrie pentru a se reconecta la o lume pierdută, caldă, ascunsă undeva în trecut. Folosește un limbaj care îi este total străin copilului adevărat, sunt expuse stări, trăiri, sentimente pe care cel mic nu le încearcă niciodată.

Copilul, de când este lumea, are altă treabă, aceea de a-și consuma cu pasiune, cu puritate, cu naivitate cei mai frumoși ani ai vieții. El nu teoretizează copilăria, nu o hiperbolizează, nu o invocă, așa cum fac scriitorii care se revendică acestei literaturi, ei o trăiesc pur și simplu, zi de zi, ceas de ceas, luptându-se cu părinții pentru a mai câștiga o oră de joacă. Un astfel de scriitor poate fi înțeles, cel mult, de un alt adult care are aceeași nostalgie a copilăriei, dar nicidecum de un copil "practicant".

Sunt două limbaje diferite, esențial diferite. Limbajul peltic, cum îl numesc Nicolae

Manolescu și Alex Ștefănescu, al scriitorilor care schimonosesc limba română pentru a fi pe placul copiilor, nu are nimic comun cu cel adevărat, născut din trăirile vârstei de aur a celor mici. Dacă uităm, din start, pentru cine scriem, nu avem nicio șansă de a fi înțeleși și mai ales iubiți de copii. Am stat de vorbă despre acest lucru cu cei mici și mi-au spus că se uită cu amuzament, chiar cu compasiune la acești adulți care încearcă, hazliu, asemenea unor elefanți, să îmbrace hainele furnicii. Și acelea recroite după gusturile și înțelegerea celor mari. Dacă citești astfel de cărți capeți convingerea că sunt autori care nu-i cunosc pe copii, nu stau de vorbă cu ei, nu le înțeleg așteptările, nu le cunosc limbajul. Chiar dacă o fac, vorbesc mai mult ei, nu îl lasă pe cei mici să fie sinceri, să spună ce gândesc cu adevărat.

Așa se face că apar cărți "pentru copii" în care copiii ghiduși, cu hăinuțele murdare de praf, lipsesc, dar apar, în schimb, copii mari, cu riduri, care schimonosesc cuvintele. Dacă vrem să avem succes atunci când scriem pentru copii trebuie să scriem pentru ei, pe înțelesul

lor, nu pentru noi, pentru grupul de prieteni de pe Facebook, pentru criticii literari sau pentru reviste (dacă mai sunt și acelea...).

Nu noi trebuie să fim personajul principal (cu nostalgiile sau tristețile noastre), ci ei, așa cum sunt, cu puritatea lor. Pentru a ne aprecia ca scriitori, copiii trebuie să se regăsească în cărțile noastre sau să își regăsească acolo lumea care le este dragă, cu jucăriile, animăluțele, cu prietenii lor.

Cărțile scrise de adulți pentru astfel de

copii MARI pot fi valoroase, nu asta discutăm aici, dar nu sunt cărți PENTRU copii. Literatura pentru copii are nevoie de o limpezire a domeniului, de o curățenie de primăvară, în urma căreia să nu mai amestecăm himerele noastre cu zânele pe care le visează Măriuca. Cineva mi-a spus că adulții sunt niște copii greșiți. Era un copil, firește. Nu acești "copii greșiți" trebuie să fie miza literaturii pentru copii.

Liceul AMLIEH

Educație și interculturalitate

Lăcaș de cultură și educație, Asociația AMLIEH din Beirut și-a deschis porțile în anul 1923 fiind una dintre școlile cu tradiție din Liban. De-a lungul a nouă decenii a reușit să formeze unii dintre cei mai buni oameni ai societății libaneze: profesori, oameni de cultură și știință, medici și politicieni renumiți.

La conducere a acestei Asociații, care include patru școli, se afla ES Domnul Mohamed Youssef Baydoun, om politic și de cultură, fost ministru al educației și învățământului superior și ministru al culturii în Liban.

Un om pentru care cultura este o lume fără frontiere, iar educația reprezintă deschiderea către valori multiple.

Autor a numeroase eseuri de sinteză politică și istorică, iubitor de artă și muzică, Mohamed Youssef Baydoun este cel care a pus bazele organismului artistic de elită care a devenit Orchestra Filarmonică Națională Libaneză, în cadrul căreia activează treizeci de români, fiind cel mai mare grup de muzicieni români dintr-o orchestră străină.

Adept al interculturalității și plurilingvistului, a inițiat în școală proiectul « Le Monde », care este o invitație la cunoașterea lumii și diversitatea culturilor.

Interculturalitatea este termenul ce denumește contactul dintre culturi, existența unui dialog între acestea, interacțiunea și influența pe care o primesc reciproc, respectul diferențelor.

Cunoașterea lumii nu se poate face decât prin intermediul limbii. Limba este atât un instrument cu utilitate practică în relații de diverse naturi, cât și un vector al specificității definitorii a unei culturi și constituie accesul privilegiat la

orice cultură. Prin învățarea limbilor străine se formează competența de acțiune interculturală.

Limba română în Liban o experiență inedită la Liceul AMLIEH- Beirut

Grație demersurilor făcute de Ambasada României în Liban și colaborării cu ICR București, Libanul este singura țară din Orientul Mijlociu în care limba română este curs opțional în liceul AMLIEH din Beirut. În anul 2012 au debutat primele cursuri de limba română la liceul Amlieh.

Coordinatorul acestui program este dna. Ana Borca, profesor coordinator în cadrul departamentului de limba română la ICR București.

Prin obiectivele și metodologia sa acest curs se înscrie în Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: Învățare, Predare: (comprehensiune scrisă / comprehensiune orală; expresie scrisă / expresie orală),

activitate care vizează câpătarea unei duble competențe: comunicativă și culturală.

A învăța limba română înseamnă a descoperi toate aspectele culturii românești, de aceea propunem un curs de cultură și civilizație românească în fiecare trimestru.

Modulul « **Descoperim România** » cuprinde geografie, istorie, obiceiuri și tradiții pentru a înțelege cât mai bine diversitatea și bogăția culturii românești.

Copiii liceului AMLIEH au vizitat virtual regiuni românești încărcate de istorie și tradiții, apoi au desenat ia românească, coloana infinitului și sfinxul din Bucegi alături de cedrul libanez și coloanele de la Baalbek, simbolizând astfel, dragostea, puritatea, bunătatea, bucuria, respectul reciproc, toleranța, pacea și prietenia între cele două țări.

Copiii liceului Amlieh au îmbrăcat costumul popular românesc, au prezentat România în cadrul manifestărilor organizate de EUNIC în Liban cu ocazia Zilei Limbilor Europene, au

învățat versuri de Mihai Eminescu, au prezentat legende și poveștile românești în cadrul concursurilor organizate cu ocazia Zilelor Francofoniei, iar cei mari au prezentat piese de teatru de Matei Vișniec și Eugen Ionescu.

Șase dintre cei mai buni elevi au participat la un program educațional, turistic și cultural în România, în perioada 27mai-3iunie 2014, s-au întâlnit cu personalități românești la Institutul Cultural Român, la Ministerul Afacerilor Externe și Televiziunea Română, au vizitat Castelul Bran și Castelul Peleş, au petrecut clipe de neuitat la Mamaia. Profund impresionați, fermecați de peisaje, de patrimoniul cultural și istoric al României, de ospitalitatea românească, ei s-au întors dornici să învețe în continuare limba română.

Liceul AMLIEH promovează deschiderea interculturală, respectul pentru adevăratele valori ale vieții și încurajează elevul în formarea sa ca om.

Cursurile de limbă română și activitățile organizate în acest liceu libanez, au o notă specifică de dinamism creativ care răspunde cerințelor de educație ale societății contemporane și sensibilizează elevii la respectarea diversității, toleranță și solidaritate, precum și deschiderea interesului spre alte culturi.

نبذة عن الجمعية الخيرية العاملة

تأسست الجمعية الخيرية العاملة في بيروت بموجب العلم والخبر رقم 441 تاريخ 12 حزيران 1923 وحددت رسالتها وأهدافها على النحو الآتي:

- أولاً: تكوين الشخصية المثقفة الفاعلة اجتماعياً، القادرة على الإنتاج والتفاعل الناشط في المجتمع.
 - توجيه الإعداد وجهة الحاجات الاجتماعية وجيل العلم للتنمية والإنتاج .
 - إعداد الجيل الصاعد ليكون الأمل المرتجى للمستقبل والعمل على صدهم في بوتقة وطنية.
 - مساعدة التلامذة مادياً ومعنوياً.
 - حماية الثقافة الوطنية، ورفع مستوى الثقافة
 - مكافحة الجهل ومواكبة ركب العلم، والمحافظة على التراث .
 - خدمة المجتمع ورعاية الخير العام والمساعدة على النهضة الاجتماعية.
 - افتتاح المدارس في كل المناطق اللبنانية لنشر العلم والمساهمة في بناء الوطن.
 - الخروج بالطالب من الإطار المدرسي إلى آفاق الحياة وتدريبه على شؤون الحياة المختلفة من خلال النشاطات التربوية.
 - مكافحة الأمية والجهل.
 - العناية باليتيم والعاجز.
- في ثلاثينيات القرن الماضي افتتحت الجمعية عدداً من المدارس في مختلف المحافظات (الجنوب/ البقاع/ جبل لبنان) إضافة إلى محافظة بيروت – رأس النبع..
- أما الآن عدد مدارس الجمعية ست مدارس بعد أن باعت الجمعية في العام 2014 مدرسة الصادق في محلة الغبيري.

ثانياً: تتألف الجمعية الخيرية العاملة من:

الهيئة العامة

مجلس الأمناء (مدة ولاية مجلس الأمناء أربع سنوات .)

ثالثاً: رئاسة الجمعية الخيرية العاملة منذ تأسيسها:

- من عام 1923- 1925 الحاج محمد بيضون
- من عام 1925- 1971 رشيد يوسف بيضون
- من عام 1971- 1973 محسن يوسف بيضون
- من عام 1973 حتى الآن الرئيس الحالي معالي الأستاذ محمد يوسف بيضون.

رابعاً: الجمعيات الشقيقة للجمعية الخيرية العاملة:

- جمعية الكشاف العاملي تأسست عام 1947
- جمعية العمل الإجتماعي تأسست عام 1954
- جمعية المرشدات العاملة تأسست عام 1957
- المنتدى العاملي الوطني تأسس عم 2014

تفخر الجمعية الخيرية العاملة بخريجياتها منذ تأسيسها الذين أسهموا في بناء الوطن ومنهم الوزراء والنواب والسفراء والقضاة والأطباء والمحامون والمهندسون، والضباط وفي أكثر الميادين الحياتية كرجال الأعمال والمبدعين والفنانين..

يتبين مما تقدم ولو بايجاز أن العاملة هي مصنع للرجال.. وواحة ثقافية تربوية أسهمت وتسهم في مضاعفة الإنتاج الإنساني على غير صعيد.

مكتب الجمعية الخيرية العاملة

في رومانيا نستخلص الدروس والعبر

ناجي نعمان

عندما عُدتُ من جولة ثقافية لي في رومانيا دامت أسبوعاً كاملاً وتكلّلت بلقاءاتٍ عديدة ونتائجٍ عملية، لم أتوقّع أن تعيش تلك البلاد في داخلي طويلاً كما ما زالت تعيش، ولا أن أخذ من شعبها هذا الكمّ من الدروس والعبر:

إميل، وتواضع العلماء

فقد استقبلني في مطار بوخارست، في الرابع من تشرين الأول 2017، وزير الاندماج الأوربي السابق إميل دينغا (Emil Dinga)، وحمل حقيبتي - وما أراكم كم كانت فاديا، قرينتي، قد حسنتها بالياب، وكم حسنتها أنا بالكُتب - ونزل بها الأدرج، وشالها في صندوق سيّارته الخاصة التي نقلني بها إلى مدينة تيكوتش (Tecuci) في مولدافيا، وهي بعيدة لما مدته ثلاث ساعات من القيادة! وكان انطلق من المدينة المذكورة نحو الثالثة بعد منتصف الليل لملاقاتي في المطار عندما حطت طائرتي في السادسة والرّبع صباحاً.

وقد أدركتُ منذها مدى تواضع الرّوماني، ومدى استعداده للخدمة، تماماً كما أدركتُ سعة معلومات السيّد دينغا في عالم الاقتصاد والمال، لا بل في عالم فلسفة الاقتصاد والمال، وللرجل، في الموضوع الأخير، نظريات فريدة، تبادلنا الآراء فيها بفرنسيته "المكسرة" وإنكليزيّتنا غير المُكتملتين، وتفاهمنا حولها، كما حول موضوع الأنسنة والتّانسُن.

دُخولُ مظفر، وبداية ملحمة

كان عليّ أن أراس مهرجان الشعر الحكيمّ الأوّل الذي نظّمته مؤسسة بيلين (Fundatia Pelin) في مدينة تيكوتش بإدارة الشاعر الكبير فاسيلي غيكا (Vasile Ghica)؛ وما إن دخلتُ مع إميل المدينة "مظفراً" حتّى كان العزيز فاسيلي في انظاري في زاوية أحد الشوارع، فرحّب بي، وانتقلنا سوياً إلى مقرّ مؤسسة بيلين الثقافيّة حيث كان ينتظرني أوجين دورو بيلين (Eugen Doru Pelin)، رئيس المؤسسة؛ ولم يتأخّر، هو الآخر، في حمل حقيبتي وإبصالها إلى مكان إقامتي، في الطابق الثالث من المؤسسة.

وبدأت، منذ اللحظة الأولى، "الملحمة النعمانية الرومانية":

فبعيد استقراري في تيكوتش، فُت مع فاسيلي والسيّدة ليديا كوستيا (Lidia Costea)

- المترجمة الرائعة التي رافقتني، تطوّعا، خلال كامل إقامتي في رومانيا - بزيارة متحف تيودور تشينكو (Teodor Cincu Museum)، أجريته بعدها، في راديو تيكوتش، لقاءً لأكثر من ساعة مع الإذاعيّ كريستيان بوخريب (Christian Pohrib)، تعدّى النّفاة إلى السياسة والاقتصاد والإنسانيّات، في حضور الدكتور أباد حمّاد الذي تولّى التّرجمة من العربيّة إلى الرومانيّة، والسيّدة ليديا التي ترجمت من الفرنسيّة إلى الرومانيّة، فيما تحدّثت مع كريستيان ببعض الإنكليزيّة. وقد قال لي الأخير إنّه يعرفني منذ العام 2002 حين أتيتُ رومانيا وشاركتُ في مهرجان الشعر الدوليّ في كورنا دي أرغش (Curtea de Arges) وفزتُ يومها بأعلى جوائز أكاديميّة شرق-غرب، عنيتُ جائزة الشعر العالميّة الكبرى، وفاز هو بإحدى الجوائز الأخرى، وقلّت في نفسي: "ما أصغر العالم، وما أصغرني لأمنح تلك الجائزة!"

تكريماً أوّل ودعم الأقوال بالأفعال

قبل ظهر اليوم التّالي، الخامس منه، كان فاسيلي لي بالمرصاد، فأخذني مع ليديا إلى دار البلديّة، وأنا «يا غافل إلك الله»، لا أعرف ما يُدبر لي. كانت مناسبة يوم التّربية الوطنيّ في رومانيا، وقد اجتمع في قاعة البلديّة الكبرى جميعُ مُديري المدارس

والتأنيبات في نيكوتش، فجزى تكريمهم، ثم كرمت بدوري من قبل رئيس البلدية كونستنتان كاتالان هوردوباى (Constantin Catalin Hurdubaie) بعدما قدمني فاسيلي مُذكرًا بأنني قلتُ له قبل قبول دعوته لرئاسة المهرجان الحكمي: ”إلى أين تأخذني؟ فأنا لا أجد نيكوتش على الخارطة“. وبعدها قال في هوردوباى الشيء الكثير، أنا اللبناني والعربي الأول الذي يُستقبل في المدينة، توليتُ الكلام قبل نخب المناسبة، فتحدثتُ في الشأن الثقافي، ورددتُ على فاسيلي قائلاً بأن ”نيكوتش ستغدو بعد الآن، كما سيغدو أهلها، في قلبي“، ووعدتُ المكتبة البلدية بجناح من الكتب، بالعربية وسواها، تقدّمها مؤسستي للثقافة بالمجان.

ولم أتأخر في دعم الأقوال بالأفعال، فزرتُ مباشرةً مديرة مكتبة شتيفان بيتيكا البلدية (Biblioteca Municipală Ștefan Petică) السيّدة مانويلا شيبيراغا (Manuela Cepraga)، واتّقتُ معها على التفاصيل بعد جولةٍ في المكتبة.

تكريم ثانٍ وشرح مبدأ المجانية

بعد هذا، التقيتُ في مقرّ مؤسسة بيلين مجموعة كبيرة من أساتذة ومعلّمت وطالبة ثانويات نيكوتش، فعرف بي فاسيلي غيكا، وقرأت ليديا كوستيا ترجمة كلمتي في الحضور، وفتح باب النقاش مع هؤلاء، فشرحتُ مبدأ المجانية الثقافية لديّ، وأوضحتُ لهم أنني إنسان بسيط، ما زلتُ أعملُ لكسب العريبيش، وكيف أتى أصرف من الجيب الخاص في موضوع أنشطتي الثقافية المختلفة، وكيف أتى اضطررتُ إلى الاستدانة للاستمرار بها.

وتلا ذلك استقبالٌ وفدٍ من مدرسة تونو جيورجيانا الثانية في

برشي (Tonu Giorgiana 2 Barcea) برئاسة مديرتها إيلي بيتريتا (Ílie Petrita) التي قدّمت لي لوحةً جزيّة.

وعدّ بكتاب مجانيّ خماسي اللغات في مدرسة هوغاش

كان السادس من تشرين الأول يومَ مهرجان الشعر الحكمي الطويل، وقد وفّد عددٌ كبيرٌ من الشعراء الرومان، قد يكون تجاوزَ الثلاثين، من داخل البلاد وخارجها، للاشتراك فيه. وتوزّع الشعراء صباحًا على مدارس مدينة نيكوتش، وأخذني فاسيلي، أنا وليديا والشاعرة ألينا بريجي (Alina Breje)، إلى مدرسة كاليسترات هوغاش (Calistrat Hogaș)، مع ثلاثة من الشعراء المشاركين في المهرجان، للقاء الطلبة الثانويين. وما إن قدّم الطلبة أولَ حكمة كتبوها، بالرومانية والفرنسية والإنكليزية، مع رسمٍ يُمثّل معناها، حتّى خطرتُ لي فكرة طرحتها بعدما انتهى اللقاء، فقُلْتُ للجمع ما معناه واختصاره: ”أتحدّاكم“، فكان دُهلٌ، وأتبعْتُ: ”سنخرجُ معًا الآن إلى ساحة المدرسة، ونأخذُ صورةً جماعيّةً بالقرب من تمثال هوغاش، وسنطبعُ تلك الصورة على الغلاف الأخير لكتاب الحكم الذي سنكتبونه بالرومانية، ونترجمونه إلى الفرنسية والإنكليزية، وسأترجمه شخصيًا إلى العربية“، وهنا قاطعتني ألينا قائلةً: ”وسأترجمه أيضًا إلى الإيطالية“، فأردفتُ: ”سيُنشر الكتاب، إذًا، بخمس لغات، وتوضّع فيه الرسوم الناجحة الملائمة، ويطبعُ بثلاثة آلاف نسخة، تُوزعُ في العالم، وكذلك خلال أحد المهرجانات الحكميّة اللاحقة في نيكوتش، وبالمجان بطبيعة الحال“. فقلّتها، وخرجنا للحال، وأخذنا الصورة، وبدأ العملُ بإشراف فاسيلي غيكا وبمساعدة بعض المعلّمت والإداريين في المدرسة.

على كرسيّ رئيس الأساقفة!

وفي فترة ما بعد الظهر، جرى لقاء في مطرانيّة المدينة بحضور البروتوبوب جوغيو جيورغه (Joghiu Gheorghe)، وأعطيتُ كرسيّ رئيس الأساقفة في الصّالة الكبيرة لأجلس، ففعلتُ في خَفَرٍ، وبعد تردّد. وطلبتُ مِنِّي أن أسلمَ شهادات التّفوق على الطلّبة والأساتذة والمعلّمت المشاركين والمشاركات في المهرجان، ففعلتُ، ثمّ انكفأتُ إلى كرسيّ جانبيّ في الصّالة، فيما أُلقيت قراءاتٌ من الشعراء المشاركين في المهرجان الذي جمّع جمهورًا غفيرًا.

توزيع جوائز، نقاش، و«مجانًا أخذتم، مجانًا أعطوا»!

وبعد غداءٍ جمع كلَّ الشعراء المشاركين في أحد مطاعم المدينة، جرّتُ الحفلة الختاميّة للمهرجان، ووُزعت على الفائزين الجوائز، بحضور رئيس البلدية الذي ألقى كلمةً بالمناسبة شدّد فيها على دور الثقافة في نهضة الأمم، وأثنى على ما أقومُ به عبر

مؤسسة الثقافة بالمجان. وقد سلّمت، للمناسبة، العديد من جوائز التقدير إلى منظمي المهرجان والفائزين فيه، بالإضافة إلى مجلدي المَعنُون «النَّاجِيَات»، والصدّار في أربعين لغة ولهجة، ومجلد «لبنان صورةً وشعرًا»، للصدّيق الشّاعر أنطوان رعد؛ فيما عُيّنَتْ، في نهاية المهرجان، سفيرًا للثقافة.

ومن الذين حازوا جوائز التقدير على أنواعها: فالريو بوتولسكو (Valeriu Butulescu)، من رومانيا، وألينا بريجي (Alina Breje)، من إيطاليا، وإيونوتش كاراغيا (Ionut Caragea)، من كندا، وأندري بتروش (Andrei Petruș)، بالإضافة إلى رئيس البلدية هوردوبا، والعزيرين فاسيلي وأوجين دورو.

ولم ينته المهرجان من دون نقاشاتٍ، ولاسيما حين لم يتقبّل أحدُ الشعراء مبدأ الثقافة بالمجان الذي أطلقته وما زلت أرى بعرق الجبين ودم العروق وخفوت الأسلاك البصريّة، فاستغلّه لِيَسْتَطِرِدَ في الكلام، ويغوص في واقع الكتابة «المُزري» بحسب قوله في رومانيا، إلى أن انبرى له شاعرٌ آخرٌ مُدافعًا، فيما ليديا تُترجم لي العناوين الكبرى للسّجال، وأنا أبْتَسِم. وقد شكرت الشّاعرين بعدما انتهيا من التّواجُه، واحترمت رأي كلٍّ منهما في ما هو من الوضع الرّاهن للثقافة الرّومانيّة، ودافعت فقط عمّا يعنيني في الموضوع، أي عن الثقافة بالمجان، وذكرت أنّه، حتّى بين المُقرّبين إليّ من لم يفهم بعدُ خلفيّة الفكرة المُضادّة لمركنتيلية العصر، وشرحت أنّي لست من الأغنياء، بل ما زلت أعمل لأكسب المال، وأصرف ما أكسبه، وسوى ذلك من مالي الخاص، على أنشطة مؤسستي للثقافة بالمجان، وأنهيتُ بأنّ السيّد المسيح، إن عُدَّ إلها أم مجرد إنسان، قال ذات يوم: «مجانًا أخذتم، مجانًا أعطوا»، وأنا أحاول القيام باليسير في هذا الخصوص... وعلا التّصفيق!

في مزرعة أنموذجية

إنتهى الجزء المُتعلّق بالمهرجان من زيارتي، وكان عليّ أن أتابع ما نظّمه لي العزيزان فاسيلي ودورو من زياراتٍ خاصّة ارتدّت طابعًا شبه رسميٍّ. فبدأت جولاتٍ نقدتها بحسب ما رسماه، تُرافقتني فيها ليديا، المترجمة المتطوّعة الوفيّة، راكبة الدّراجة الهوائية، وإنّما الحاملة أيضًا وسام السّيف الأكاديميّة من الدّولة الفرنسيّة!

فقبلَ ظهر السّابع من تشرين الأوّل، قصدتُ مع ليديا، في سيّارة فاسيلي، ومع هذا الأخير، بالإضافة إلى أحد الشعراء الضّرفاء، شركة أكراما بناحية ماتكا (Acrimat - Matca) حيث سلّمتُ المدير الاقتصاديّ هناك، فاسيلي أرييب (Vasile Arhib)، جائزة شرفيّة باسم الغائب بداعي السّفَر، غافريلا توشيلوسوس (Gavrila Tuchilus)، رئيس مجلس إدارة الشركة، والمهندس الزراعيّ الرّائد الذي حلّق بعيدًا في مجاله، وذلك بعد جولةٍ طويلةٍ طويلةٍ على الأقدام - بلْبُسٍ معطّفٍ وتحت مطرٍ - في المزرعة الأنموذجيّة المُترامية الأطراف، جولةٍ انتهت إلى مائدةٍ وكأس!

في كاتدرائيّة القديس جاورجيوس، أو كيف جُعِلتُ رئيس أساقفة!

وفيما أطلّ الثّامن من الشّهر ببدايات تعليقات صحافيّة على المهرجان، وعلى الكلمات التي ألقيتُ فيها، وعلى الأحاديث التي أخذتُ مَيّ، دعاني فاسيلي إلى زيارة كاتدرائيّة القديس جاورجيوس بمدينة نيكوتش للمرة الثّانية، تُرافقتنا ليديا.

دخّلنا الكاتدرائيّة، وكان قدّاس يوم الأحد في مرحلة تناول القربان المقدّس، والمؤمنون في وُقفٍ منذ ساعة على الأقلّ، أي منذ بداية الذّبيحة الإلهيّة، على عادة الرّوم الأرثوذكس في شرقيّ القارّة الأوربيّة. وإذ كنتُ أتابع خُشوع إحدى الصّبايا المؤمنات التي كانت تسجّد، بين ركوع وضرب رأس في أرض، لعشرات المرّات،

لم يفتني تحرك فاسيلي «المُريب» نحو البروتوبوب غيورغ الذي أعطى الإشارة إلى المؤمنين، على ما يبدو، بعدم مغادرة الكنيسة بعد انتهاء القدّاس، فامتثل الجميع. وما لبث المذكور أن دعاني إلى المذبح، فعلّنتُ، وراح يتكلّم عليّ بالرّومانيّة إلى المؤمنين، وليديا تُترجم. وما إن انتهى حتّى تابع فاسيلي الكلام-العسل عليّ، وأفاض بالكلام على لبنان وحضارته السّبعيّة الألاف، وعلى الثقافة وما أقوم به من أنشطة ثقافيّة مجانيّة، فيما أنا في حيرةٍ ممّا يجري، لا أطيق أن ينتظر الجمع، بعد، لسماع ما يُحكى عني.

وحانَ وقتُ كلامي أنا، وماذا أقولُ ارتجالاً في مؤمنين، لو كانوا في لبنان، لأمطروني، وأمطروا الثقافةَ معي، بوابلِ نيرانهم، وأكانوا، على الأرجح، بدأوا يشتُمونني، ويشتُمون روائحَ «المشاوي»، ويحِرُّون شِفاهم استعداداً لِعَصِّ مَبْسِمِ نارِ جيلتِهم؟!!

وقفتُ في الجَمعِ، إذاً، وجمعتُ أصابعَ يدي اليمنى، الإبهامَ والسَّبَّابةَ والوسطى، وأطلقْتُها ترسمُ إشارةَ الصَّليبِ، قائلاً، بالعربيَّة: «باسمِ الأبِ والابنِ والرُّوحِ القُدُسِ، الإلهِ الواحدِ، آمين»، وسطَ ذَهولٍ عامٍّ بينِ الحاضِرِينَ، إذُ ماذا يفعلُ هذا الرَّجُلُ، وبأيِّ لغةٍ ينطقُ، ومِنَ أيِّ كوكبٍ يهبُطُ عليهم؟

وتابعتُ مُطمئناً بآئي لن أطليلُ انتِظارَهم، «فقدَ تعبْتُ عنهم»، وشارحاً لهم أنِّي إنسانٌ «فقيرٌ» أتت من بلدةٍ لبنانيَّةٍ صغيرةٍ تُدعى حَرِيصا، عددُ أبنائها لم يصلِ الخمسمئةَ، وفيها عشراتُ الأديارِ والكنائسِ والمزاراتِ، وكذا خرجتُ منها عشراتُ المطابعِ. وقيلَ أن أنهيَ ذكْرُهم بأنني كنتُ إكليريكيًّا ذاتَ زمانٍ، وبأنَّ عمِّي كان رئيسَ أساقفةٍ، لكنني لم أكملْ تَكْرِسي، لكنهم هم، أهلُ تيكوتش، جعلوني رئيسَ أساقفةٍ دفعةً واحدةً عندما أجلسوني قبلَ يومين، في دارِ المطرانيَّةِ، على كرسيِّ رئيسِ الأساقفةِ!

وهممتُ بالخروجِ، فقابلني الجَمعُ بما لا يوصفُ من المشاعرِ التي لا يستطيعُ فارقُ اللغاتِ أن يُخفيها: فمِنَ مُقعدِ يلمسني، إلى عجوزٍ تحدَّثني بالأحدثِ، إلى امرأةٍ تُقربُ إليَّ ابنها، فيما طريقُ الخروجِ من الكاتدرائيَّةِ شبهُ مُعلَقٍ عليَّ.

في ماراششت البطولة، وفي دير بوشيوميني النُسكُ والعملُ، وفي نيكوريشت التَّضحيةُ!

بعد زيارةِ الكاتدرائيَّةِ، قادني دورو بسيَّارته، ترافقنا ليدبا، لزيارةِ نصبِ الشهداءِ في ماراششت (Mausoleul Mărăsești)، حيثُ وضعتُ إكليلَ زهرِ على قبرِ الجنودِ الرومانيِّين الذين استشهدوا خلالَ معاركِ العامِ 1917، واطلعتُ على معالمِ المتحفِ التابعِ للنصبِ.

وانطلقنا من هناك لزيارةِ ديرِ بوشيوميني (Buciumeni) حيثُ التقيتُ الأُمَّ ماكرينا وراهباتها، ورُزْتُ كنيسةَ الدَّيرِ الصَّغيرةِ الرَّائعةِ، ومُتحفِ الإيقوناتِ فيه، والحدائقِ العنَّاءِ، ووعدتُ بإرسالِ عَرَسِ أرزٍ يُزرَعُ فيها، فيما وعدتُ الأُمَّ بإطلاقِ اسمي على الأرزِ، فشكرتُها.

كما اطلعتُ على حياةِ الرَّاهباتِ، فبين صلواتٍ وتأملاتٍ صباحيَّةٍ لساعاتٍ ثلاثٍ، وما يماثلُ ذلكِ في نهايةِ اليومِ، لا يتوقَّفُ العملُ عن تَكليلِ هاماتِ المُكرَّساتِ بفرحٍ ما بعده فرحٍ، حتَّى إنَّكَ إنْ نظرتَ في وجوههنَّ لم تجدِ سوى ابتسامَةِ السَّماءِ، وإذا سألتَ عن أعمارهنَّ وجدتُ كلَّ واحدةٍ منهنَّ في عُمرِ نظريِّ أدنى من عُمرِها الفعليِّ بعشرِ سنواتٍ على الأقلِّ.

وقد حسدتُ الرَّاهباتِ على حياتهنَّ، أنا من لا يحسدُ أحداً على شيءٍ، ذلكَ آئي وجدتُ نفسي عندهنَّ، أكتبُ وأكتبُ وأكتبُ، دونِ إزعاجٍ من أحدٍ! فاقتَرحتُ الأُمَّ الرَّئيسةَ عليَّ أن أسكنَ بينهنَّ لأكتبُ، وأن أُعطينَّ، في المُقابلِ، دروساً... في الضَّادِ وأدبها، فوعدتُ بدراسةِ الموضوعِ!

وفي طريقِ العودِ إلى تيكوتش، رُزْتُ مركزَ السامريِّ الصَّالحِ لأصحابِ الحاجاتِ الخاصَّةِ في نيكوريشت (Bunul Samaritean - Nicorești) حيثُ التقيتُ مديرَه إيونيل ميلينت (Ionel Melinte)، وقدرتُ التَّضحيةَ عبرِ العملِ النَّطووعيِّ الثَّمينِ لهذا الشَّابِّ وفريقِ مُساعديه.

إلى غالانُسِ دُرِّ!

ومثَّلَ النَّاسُعُ من تشرينِ الأوَّلِ موعدَ زيارتي أربَعِ: الأوَّلَى للبروتوبوبِ جوغيو غيورغه في تيكوتش، وقد سلَّمتهُ شهادةً تقديراً صُنِّعتَ في المدينةِ، بالرُّومانيَّةِ، ووقَّعتُها بنفسي، والثَّلاثُ الأخرى تَمَّتْ في مدينةِ غالانُسِ، شماليِّ مولدافيا الرُّومانيَّةِ، برفقةِ البروتوبوبِ وفاسيلي وليديا، وكاهنِ-سائقٍ سريعٍ ظريفٍ، وقد جاءتُ وقائعُها على النَّحوِ الآتي:

وصلنا جامعة دانوبيوس (Danubius) في غالانس، بعد مرورٍ على الدَّانوب الأدنى، فاستقبلنا رئيسُ الجامعة بينوني بوشكا (Binone Puska) في مكتبه، في حضور كونستنتان فروزان (Constantin Frosin) الذي كان ترجمَ جكمًا لفاسيلِي قمتُ بترجمتها بدوري إلى العربيَّة بمساعدة أمينة سري، مرسال الأشقر، ونشرُها بلغاتٍ ثلاث: الرُّومانيَّة والفرنسيَّة والعربيَّة، وورَّعُها، كما العادة، بالمجان.

وقد سلَّمتُ بوشكا شهادتي تقدير، واحدةً له، وأخرى لابنه وساعده الأيمن، أندي كورنيليا، وجُلنا في الجامعة، والتقينا طلبةً أحد صفوف الحقوق فيها، وكانت لي فيهم كلمة.

لقاء التَّوتويج لدى كاسيان، رئيس الأساقفة

بعد جامعة دانوبيوس، توجَّتُ زيارتي إلى غالانس، لا بل توجَّتُ جميع جولاتي، بزيارة رئيس أساقفة الدانوب الأدنى الدكتور كاسيان ألدوراني (Casian Al Dunari)، فتحوَّرتُ معه، بعد كلامٍ لفاسيلِي حول أنشطتي، في أمور ثقافيَّة وكنسيَّة، قال بعدها رئيس الأساقفة في كلامٍ لم يقله أحدٌ من قبَل، فلُكأنه يعرفني من قبل أن أولد، إذ وصف شخصيَّتي ”الفريدة“، ومجانبي ”الرَّسوليَّة“، والأعمال ”الرَّائعة“ التي أقومُ بها بأدقِّ الكلام، وأعدِّبه. وقد سلَّمتُ كاسيان شهادةً شرفيَّةً ومجدلاً هديَّةً من توقيع أنطوان رعد، وتسلَّمتُ منه إيقونةً.

وسألْتُ البروتوبوب عن رئيس الأساقفة بعد زيارتنا كاتدرائيَّة القديس نقولاًوس العظيمة المُلاصقة لدار رئاسة الأساقفة، فقال لي إنَّ كاسيان هذا لم يقبض رواتبه مُذ غدا رئيس أساقفة، وأنَّ ما يحقُّ له من أجرٍ شهريٍّ يُورَّعُ مباشرةً على دريئة من طلبة الجامعة. وأجابني، لمَّا سألتُه عن جناحين مُتقابلين في الدار، أنَّ الأوَّل منهما مطعمٌ مجانيٌّ لكلِّ من يرغب في أكلٍ ومشرب، فيما الثَّاني مشغولٌ جزئيًّا للنساء اللواتي لا مُعيلَ لهنَّ، يُعنيهنَّ عن العوز، يعلَنُ فيه لقاء أجرٍ يُمكنهنَّ من العيش في شرفهنَّ وإبائهنَّ؛ وسألْتُ نفسي: أفلا يجدُرُ بنا، في لبنان، أن نعود إلى جذورنا، ونقومُ بالمثل؟

حيث الرَّاهبة تُساوي ثلاث رجال!

وأنتهيتُ زيارات هذا اليوم في دير كولوغانو (Cologanu)، حيث اطلَّعتُ على كنيسة الدير الجديدة، وكانت قيد التَّزيين بالرُّسوم البيزنطيَّة، وكذلك على أعمال الرَّاهبات هناك، راهباتٍ إن لم يكن في صلاوةٍ وتأمُّلٍ، فإنَّهنَّ يعلَمُن في الحقول، يستعملن ”التراكتورات“، ويعتنيَن بتربية الماشية والدَّواجن والنحل، ولا يأكلن إلا ممَّا يُنتجن. وقد أسررتُ إلى البروتوبوب غيورغه: ”كلُّ راهبة هنا، وإن في الخامسة والسبعين من العمر، تُساوي رجلين“؛ وأجابني: ”لا، يا عزيزي، بل تُساوي ثلاث رجال“! وسألْتُ نفسي مُجددًا: أين نحن، في لبنان، من حياة التَّكريس الحقيقيَّة، ولم لا نتمثَّل، في أرض القداسة، أرضنا، بمُكرِّسين ومُكرَّساتٍ من مثل من قاربت؟

أغراس الأرز وصلت رمزًا للصداقة اللبنانيَّة-الرُّومانيَّة

وبعدُ، أعرفُ أنني القائلُ بأنَّ التَّعميمَ ظلُّم في كلِّ شيء؛ وأنا أدركُ أن ليس كلُّ ما في لبنان سيِّئ، ولا كلُّ ما في رومانيا جيِّد، ولكنَّ الرُّومانيين، في مولدافيا على الأقل، يعيشون الرِّمَن الجميل الذي عشَّته زمن طفولتي، مع أهلي، في سبينيَّات القرن الماضي، اجتماعيًّا وروحيًّا، وإن كانت التَّكنولوجيا قد عزَّتهم كما عزَّتنا في لبنان، وبرعوا فيها أكثر ممَّا برعنا.

ولعلَّ أكثر ما يُسعدني، اليوم، أنني تمكَّنتُ، بعونٍ من سيِّداتٍ رومانيَّاتٍ لبنانيَّات، من إيصال أربعة أغراس أرز إلى رومانيا، كيما تُزيِّن تيكونتش وجوارها، وتحوَّل رمزًا للصداقة اللبنانيَّة-الرُّومانيَّة الدائمة التَّجدد!

في 14 تشرين الثاني 2017

رومانيا في القلب / لأنها وطني الثاني

د. شفيق البقاعي

العربي ولغته ومن مراجع ومؤلفات عربية أهديتهم إياها.

مع هذا اللفيف المثقف عشت أيامي الأكاديمية قبل حصولي على درجة الدكتوراه دولة. أما بعد ذلك حين عدت الى لبنان لأكون دكتوراً واستاذاً في جامعاته فقد قمت بأبحاثاً لها وزنها العلمي عن كبار شعراء رومانيا أمثال ميهاي امينسكو الذي كانت دراستي لشعره حيث نشرتها في مجلة الطريق اللبنانية في آب عام 1989 وعن فيرجيل جورجيو، وعن بانينيت استراتي دراسة نشرتها بالفرنسية مجلة "رومانو أربيكا" عام 1976.

إن هذه المرحلة التي اكتب اليوم عنها انها بمثابة عرفان الجميل لرومانيا ونظالها وشعبها وحضارتها والقيم التي استقيت منها الجمال والوفاء والحب. رومانيا زهرة البلقان، بلد الجمال الريفي بطبيعتها الخلابة ومناظرها الساحرة تعيش كلها ذكريات في مخيلتي اعتبرها بلدي الثاني لأنني انتميت اليها انسانياً بعائلة كونتها مع زوجتي غابريالا المهندسة في اختصاص البنترول والاكاديمية الناجحة حيث هي اليوم تشغل أيامها مع زميلتها السيدة انكا شعيتو ودانيالا روشو بإدارة جمعية رومانيا التي اسستها ابنتي ناتالي دنيس مع اخيها رمزي والدكتور ملحم صابر حيث جمعوا السيدات الرومانيات في لبنان ليتعارفن في لقاءات سنوية كما فتحوا لأولادهن مدرسة تعلمهم اللغة الرومانية وبهذا العمل قام على حساب الموسيسن بنشاطات ثقافية وعلمية. من هنا نكون قد عملنا شيئاً له قيمة اجتماعية تربط ما بين رومانيا البلد ورومانيا الاغتراب.

ان هذه العجالة قد لا تكفي لتعداد العلاقات الطبيعية التي جمعت الانسان اللبناني بالانسان الروماني من خلال المحبة والتقارب بين سكان البلدين والتواصل الانساني بين من يعرف القيمة النوعية للتقارب الذي يجمع ولا يفرق. رومانيا وطننا الثاني نحترمه ونحترم عاداته وتقاليده ولأنه يجمعنا في ظلالة ما بين الأرزة اللبنانية والزهرة الرومانية الرائعة كمجتمع حضاري انساني راقٍ..

من ذاكرة الأيام أكتب عن مرحلة هي الأبرز في حياتي، حين اكتشفت كيف عشتها دون ان اتحسس الغربية وانا بعيد عن اهلي ووطني! انه احساس ماعشته في رومانيا اثناء متابعة دراستي لتحضير لي للدكتوراه دولة اثناء حصولي على المنحة الدراسية في جامعة بخارست تحت عنوان "الأدب في لبنان ومؤثرات الغرب في مجرى تطوره الفكري والجمالي" دراسة في الادب والنقد المقارن العالمي!

كتابتي اليوم عن ظروف الصعبة اثناءها حول التحصيل العلمي أولاً ومشروع بناء عائلة ثانياً عندما وجدت رقيقة العمر وقد ساهمت بانجاحي للدخول في عالم جديد وحياة جديدة كانت غابريالا الفتاة الخلوقة قد اعطتني رؤى لأصبح طالباً ناجحاً أهلتني مساعدتها ووقوفها الى جانبي ان اكون استاذاً في جامعة بخارست ادرس اللغة العربية في معهد الاستشراق.

بمثل هذا الانتماء اصبحت طالباً واستاذاً في نفس المسار. عشته في رومانيا وانتميته الى الواقع العلمي والاجتماعي حين اعطتني اياه رومانيا لأكون باحثاً عن الادب والرسالة التي أوكلت نفسي القيام بها كمشروع جديد لحياتي حيث فتحت رومانيا الأبواب لي حين تعرفت الى لغتها وحضارتها العريقة الى ثقافة شعبيها ومستوى حياتها العلمية الراقية. لذا كان هذا المشروع علامة فارقة في مسيرتي العلمية عندما أشرف عليها كبار الأكاديميين في جامعة بخارست من المشرف على أطروحتي البروفيسور رومل مونتيانو الى الأكاديميين الذين امتحنوني من البرفيسور ألكساندر ديما والعالم الأكاديمي الأستاذ الدكتور دان غريغوريسكو والبروفيسور يوسفسكو.

اجل انها مرحلة تجاوزتها بجرأة ونجاح حيث سمحت لي أن اتعرف الى كبار الشعراء أمثال الشاعر الكبير مارين سورسكو والشاعر الثائر أدريان يونسكو والى كبار المستشرقين امثال الدكتورة ناديا انجيسكو وزوجها الدكتور مرتشا والاستاذ جورج تسرلسكو والاستاذ نقولا دوبروشان و الاستاذ ايليا بديكوتس. هؤلاء هم اساتذة اللغة العربية الذين رافقتهم في مشواري الاكاديمي التعليمي خلال أربع سنوات حين كنت أدرس الصفوف للطلاب في معهد اللغة العربية. فكنت صديقاً وزميلاً لهم كنت أبادلهم المودة وأزودهم بما يلزمون من أدبنا

رومانيا وطني الثاني

(د. فهد حجازي، طبيب وكاتب لبناني)

وصلت إلى رومانيا في خريف العام 1977، لكي أتابع الدراسة، فتملكني جمال الطبيعة منذ اللحظة الأولى، وأعجبني التنظيم العالي للبلاد. إلا أن شيئاً آخر أذهلني بعد فترة وجيزة، أنه في حضرة هذا الشعب المضياف، لا يشعر الغريب فيها بالغرابة طويلاً، إذ سريعاً ما بنجح في نسج صداقة تدخلك إلى بيوت الناس الطيبين، وإذا تملكك الحشوية، فسريعاً ما تتعلم لغتهم العملية السهلة، فاللغة الرومانية من اللغات اللاتينية التي تكتب كما تسمع، دون تعقيدات كثيرة، سوى بعض الصعوبة في لفظ بعض حركات الحروف، ما ميز هذه اللغة عن غيرها. واللغة الرومانية مليئة بالتعابير الجميلة، والأمثال التي تعبر عن تجربة عميقة لهذا الشعب العريق.

مكنت في هذه البلاد سبع سنوات، دخلت خلالها إلى بيوت كثيرة، وقلوب كبيرة، وكنت أشعر أنني بين أهلي، حيث كنت أدعى من قبل زملائي وأصدقائي وألقى الحفاوة، ما خفف عن مراهق في مثل سني ضغط الغربة، وقد تجلّى ذلك العطف، خصوصاً في رحلاتي إلى الريف أثناء الفرص السنوية، حيث كنت أشعر وكأنني في بيتي، وقد تأثرت إلى حد دفعني إلى تأليف روايتي «علي ضفاف المورش»، لكي أخلد مشاعري عن عائلتي الثانية في رومانيا!

تخرجت بعد سبع سنين، ذقت فيها حلاوة عيش هذا الشعب العظيم ومرارته، وقد ألفت قبيل عودتي إلى بلادي قصيدتي «وداعاً موطني الثاني»، التي تعبر عن مشاعري حيال بلد صنعت فيه مستقبلتي على يد أساتذة عظام علموني أقصى ما كان باستطاعة أستاذ أن يعطيه لتلميذه.

قبل أن أنهى هذه العجالة، أود أن أخبر أن ما خفف من افتقادي إلى وطني الثاني رومانيا، هو زواجي من حبيبتي الرائعة «ألينا»، والتي نجحت معها في تكوين عائلتي الصغيرة، ولدي اللذين يتكلمان الرومانية، والذين يتنعمان في بيت جديهما في رومانيا بدلال لم يتوفر إلا لأبيهما في بيوت أصدقائه هناك!

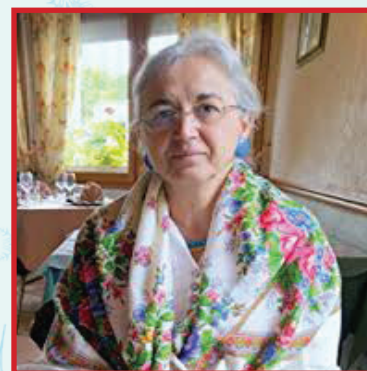

PATCHWORK: COULEUR ET POÉSIE

Smaranda BOURGERY

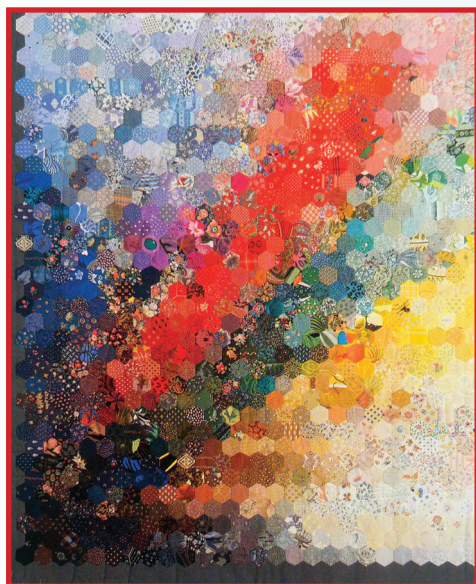
Artiste textile & auteur

L'art contemporain est multiple et l'art textile en fait partie. Créatrice de tableaux patchwork, figure reconnue sur la scène d'art textile **Mme Smaranda Bourgery** se présente à nos lecteurs.

Une passionnée de tissus, art textile et patchwork, depuis plus de 32 ans

Le patchwork a été, et est encore, dans sa vie, le puzzle qui lui a permis de s'intégrer en France, où elle vit depuis plus de 37 ans. Elle a commencé rapidement par donner des cours, des conférences, organiser des expositions avec ses élèves, notamment en septembre 1993, celle des « **CHARM QUILTS** » qui lui a ouvert des portes, grâce au catalogue édité pour l'occasion, vers le Japon (exposition itinérante de deux ans + catalogue en anglais et japonais) et ses deux premiers livres sur ce vaste sujet, aux éditions de l'inédite. Ont suivi, au retour du Japon, deux numéros spéciaux de **MAGIC PATCH**, sur le **SASHIKO** japonais, aux éditions de saxe, et entre temps des livres sur « **l'art d'utiliser les restes** », le **TANGRAM** (jeu chinois qu'elle a adapté au patchwork) et, pour faire connaître aux françaises le fameux « macramé roumain », un livre de crochet, avec 28 lacets roumains « **Bijoux et décoration au crochet** ».

Le « **GUIDE VISUEL DE L'ART TEXTILE** » paru en novembre 2017, a couronné 30 ans de patchwork et arts textiles, avec des tutoriels et techniques, sur 180 pages et plus de 900 photos !

Elle a **publié des créations et a eu des articles** dans des revues et livres, en France, Italie, Espagne, Autriche, Hongrie, Grande Bretagne, Japon, USA, etc.

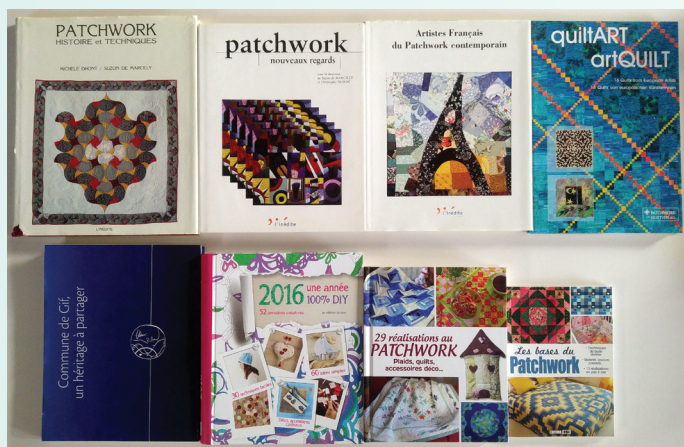
Elle aime beaucoup dessiner à « main levée », surtout des « zentangles et zendalas », dessins zen, qu'elle a publié aux éditions de saxe. Elle fait aussi ses maquettes en dessin taille réelle et utilise également l'ordinateur et des logiciels de dessin et de photo. Smaranda est aussi une grande « surfeuse » sur la toile et la vague du fil : internet lui permet de rencontrer des créatrices du monde entier, de se tenir au courant des expositions et festivals, d'acheter ses fournitures.

Son inspiration vient du folklore roumain par l'utilisation des broderies et tissages de son pays d'origine. Par ce biais elle a rendu hommage à la grande artiste textile roumaine, Lena Constante, artiste qu'elle a eu la chance de connaître lors d'un rendez-vous très émouvant, trois ans avant sa disparition.

Beaucoup de ses créations sont des hommages à des peintres ou sculpteurs, comme Matisse, Vasarely, Mondrian, Sisley, Brancusi, Van Gogh, Monet, Klimt, Fernand Léger, Fra Angelico, Botticelli, etc...

Plus de 200 expositions collectives en France et un peu partout dans le monde et une quinzaine d'expositions personnelles, lui ont permis de voyager ou de faire voyager ses quilts.

Elle a créé dans sa maison, un ancien presbytère restauré, son atelier et l'Association Beauce-Arts Textiles, pour promouvoir l'art textile et le patchwork. La prochaine exposition de ses élèves, aura lieu les 23 & 24 Juin 2018 sur le thème « **Teintures et Textures** ».

NAYA NASR

membre de l'Association Roumanie Levant

« Ce sont les racines qui définissent notre appartenance ou les ailes ont leurs mots à dire ? »

Matei Vişniec

Roumanie-Maramureş-Baia Mare

Il suffit de taper la touche « enter » sur le clavier de l'ordinateur pour être enchanté par les images des paysages splendides, des églises en bois dont la plupart font partie du patrimoine mondial, des plaines vertes avec des centaines de meules de foin, les plus parfaites du monde.

Pourtant, mes quelques lignes ne vont pas parler de ce paradis qu'est le Maramureş ni de sa culture rurale mais de son âme!

Les ROUMAINS, les HABITANTS, les PAYSANS

Ce fut un mois de février; Un premier avion m'emporte vers Bucarest un second vers ma destination finale Baia Mare.

Baia mare est la capitale et la porte du Maramureş et fut autrefois une terre de mines.

A peine le pied en dehors de l'avion un froid glacial me réchauffe le cœur ; une chaleur me remplit le corps et le cœur et une première question : comment un air aussi froid peut être aussi chaleureux...

Un petit aéroport où on se sent attendu avec impatience ; peut-être c'est la cause...

Un sentiment de retour m'envahit et pour un moment je me demande si je rentre chez moi ...un nouveau moi ...

Un séjour pas trop long pendant lequel j'ai avancé vers le beau passé de cette partie du

monde.

Ici les gens sont simples mais leur simplicité est complexe.

Ici la politesse gouverne les actes de tous les jours et l'héritage national est vivant. Il suffit d'observer les gens. Ces paysans pour qui le passé malgré ses difficultés est si important qu'il cohabite leur présent :

A Maramureş la tradition est une routine journalière.

Voir des paysans en habits traditionnels c'est fréquent ; manger des plats traditionnels c'est évident !

Ici le bois est omniprésent : des ustensiles de maison, des portes sculptées, des églises, des instruments de musique, il est témoin de la virtuosité des paysans. Ici les gens vivent en harmonie avec la nature et elle ne leur fait pas peur, elle les amuse.

Les forêts sont les berceaux des plus belles légendes et les longues journées de travaux sont ornées des plus belles fêtes. Ici chaque jour on célèbre quelque un ou quelque chose, comme pour mettre fin à une longue journée de travail en JOIE ...

Ici se trouve l'unique cimetière Joyeux du monde à Săpânța...même la vie se termine en JOIE...

Voilà un premier voyage ou plutôt un retour vers un nouveau passé.

Un regard différent, une vision positive, une nouvelle façon de vivre la vie et la mort.

MERCI à tous les habitants de cette campagne culturelle à tous les Roumains et surtout la famille Atzberger qui fut mon premier guide. GRÂCE À VOUS JE NE CESSE DE RETOURNER...

A călători

Identitate culturală, nașterea noului tău Eu

“Partir, c’est mourir un peu.” – Edmont Haraucourt

Mirella Jaber

Profesor de limba engleză

Cei ce n-au călătorit niciodată (mai există oare cineva?) ar putea să nu-nțeleagă vorbele poetului când spune că ”a pleca înseamnă a muri un pic”. Sau poate dacă nu ”mor” chiar ei, ar putea să o simtă când le pleacă cineva departe, când acel cineva se stabilește acolo: atunci plecarea e o “moarte” mai profundă.

Când, cam cu treizeci de ani în urmă am plecat de acasă, urmându-ne iubirea, toate am murit un pic. În urmă rămânea tot ce cunoscusem până atunci, casele, părinții, prietenii, strada copilăriei, copacii, bucatele cu care-am crescut și aromele lor, muzica și cântecele noastre. Acolo-n urmă, când te adresai cuiva, era de la sine-nțeles, fără-ndoială că va-nțelege.

Înainte noastră ne aștepta necunoscutul, tot ceea ce nu știam, poate și mai adevărat pentru toți cei care-au plecat înainte anilor '90. Ne așteptau toți acei necunoscuți pe care trebuia să-i întâlnești și să-ți-i apropii, neamuri, și toate drumurile, străzile pe care niciodată nu merseși, ori cele pe care te temeai că niciodată nu vei ajunge să le știi, căci urmau o altă logică decât tot ce-ai cunoscut înainte... și toate mirosurile, mirosurile noi, mâncări și gusturi ce credeai că niciodată nu-ți vor place.

Și limba, această cheie cu puterea de a-ți deschide o lume nouă, sau de-a te menține izolat, prizonier al minții tale, părea să fie-nțepenită în încuietura ei de-a binelea, interzicându-ți calea către inima culturii noi. De câte ori ai simțit că inima din tine a murit, că a rămas moartă pentru tot ce-ai lasat în urmă, dar nici nu e destul de vie pentru tot ce ar urma să-ți însușești.

Era un timp în care noul tău Eu se pregătea încet să se renască în cel care ești acum. Și-ai început să-nveți primele cuvinte odată cu vorbele copilașilor tăi, și-ai început a învăța străzile și orașul urmând necesitățile copiilor care creșteau, cu drumurile spre antrenamente, la fotbal sau balet, odată cu drumul către școala cea nouă, ori mai făcând cumpărături, ori vizitând, descoperind.

Și-apoi într-o bună zi, cam pe când copiii tăi, aproape adulți, nu mai aveau nevoie să-i mai duci tu, pentru că tinerețea lor îi trimitea ea însăși către propriile lor descoperiri, cam pe-atunci ți-ai deschis ochii și te-ai gândit: “nu, eu n-am murit, nici nu eram pe moarte; eram doar pe o lungă cale de transformare, spre a renaște în persoana care-am devenit acum.”

Și-atunci, de-odată, cei 1631 de kilometri în zbor drept (sau cu Tarom-ul, dacă vrei) între București și Beirut nu mai sunt linia despărțitoare între un tărâm și-un altul, și-atunci te trezești că acolo, acasă, taboule și falafel au devenit la mare modă și pentru prietenii pe care i-ai lăsat în urmă, să fie cam treizeci de ani de-atunci, și, într-o bună zi, numai ce-i vezi pe Nenea Ion și Tanti Geta că se răsfață cu o narghilea la Fenicia pe terasă, chiar în orașul tău natal.

Și dacă lumea ta nu s-a schimbat destul cu toate astea, când te mai duci să vezi din nou megalitiile de la Baalbek realizezi că nici chiar ei nu te mai lasă cu gura căscată și cu respirația tăiată ca atunci când i-ai văzut pentru prima oară; iar stânca de la Rauche ți-a devenit la fel de neînsemnată, cum poate-ar fi Babele pentru

locuitorii din Braşov. Şi dac-ai plecat sa faci la “alor tăi” o vizită în Sud, poate a-i devenit de tot uituc la faptul că poate calci chiar pe urmele lui Isus, de pe vremea când se preumbla prin Galilea. Dar blasfemia cea mai mare e-atunci când te întrebă cineva cum îţi plac mititeii fumegând, iar tu răspunzi cu mâna a lehamite: “Ihm, nu-s prea de lepădat, dar ce-aţi zice când aţi gusta şi kafta noastră...”

Şi-atunci chiar eşti în încurcătură, pentru că-ncepi a-ţi pune-acele întrebări existenţiale cum ar fi, de ce eu m-am născut acolo şi-a trebuit să viu aici, şi până la urmă, unde-i locul meu adevărat? La acest punct, ai cam devenit o himeră, nici leu, nici capră, un cetăţean a două lumi, nici libanez de-a binelea, dar nici nu mai eşti chiar român, te-ai transformat într-o fiinţă ciudată căruia îi plac deopotrivă şi tradiţiile româneşti şi cele libaneze, muzica şi mâncărurile, un oarecare ce-i încă român pentru libanezi, dar care trece uşor drept libanez în România.

Iar toate-acele patru ore sacrificate în traficul Beirutului săptămânal de-a lungul anilor, când îţi luai copiii la toate-acele activitaţi extraşcolare, interminabilele după-amiezi şi seri trecute cu învăţatul lecţiilor, poveştile cu Păcală ce li le spuneai, şi-acele cântece de Tudor Gheorghe pe care-i făceai să le asculte, şi cărţile pe care le tot cumpărai, făcând în așa fel să le citească, muzeele în care-i trăgeai chiar în ziua când ajungeaţi în Bucureşti, chiar dacă lor, copiilor, le-ar fi plăcut mai mult să-şi vadă prietenii din faţa blocului părinţilor tăi, istoriile ce le spuneai vorbindu-le de Ştefan cel Mare şi de Eminescu, tu, cu oarecare mândrie, ei plictisiţi de moarte... nopţile nedormite înaintea testelor, emoţiile examenelor... toate astea, unde s-au dus?

Şi-atunci, şi-arunci privirea înspre băieţii şi

fetele-acestea minunate, şi-ţi spui cu voce joasa, cam ca toate-aceste mame, mândre de-a fi trăit prin toate astea: eh, toţi copiii ăştia din mamă româncă şi tată libanez nu-s chiar de lepădat. Ba chiar au un atu serios trăgându-se din ambele culturi. Pentru că şi tu, chiar în felul tău mărunţ şi simplu, ai contribuit cu genele tale trace si dace, cu dragostea, timpul şi oboseala ta, să dai lumii aceşti tineri frumoşi, deştepti şi buni, bine-crescuţi, urmaşii fenicienilor, pregătiţi şi competitivi deajuns cât să intre în cele mai bune universităţi ale lumii, preparându-se atât cât să dea ce au mai bun lumii întregi.

Poate chiar am murit puţin când am plecat cu treizeci de ani în urmă. Dar am renăscut, mai bogată cu o nouă şi minunată familie, mai bogată cu o cultură veche şi nobilă, una care-a dat lumii cuvântul “carte”**, care-a dat nume unui continent***... şi-atâtea altele, pentru care-ar trebui cărţi întregi doar să le menţionezi.

*“Partir c’est mourir un peu”, Edmond Haraucourt

** “biblos” – papyrus, scrol; Biblos figurează printre oraşele care candidează pentru distincţia de cel mai vechi oras al lumii”, fiind atestat cu documente ca fiind locuit neîntrerupt de 7000 de ani

***Europa; istoria, sau mitul ce figurează pe moneda de 2 euro ne spune că Zeus, fiind îndrăgostit de fiica guvernatorului oraşului fenician Tir, o răpeşte spre a o duce pe insula Cretei, unde, prin copiii lor, au pus bazele primei familii europene.

CIOCOLATĂ, MEDICINĂ ȘI VIAȚĂ

Lecturer, MD, PhD Irena Grierosu

Facultatea de Medicină UMF „Grigore T. Popa” Iași, ROMÂNIA

A început cursul de Biofizică pentru studenții de anul I, ai Facultății de Medicină. De ce biofizică? Aceeași întrebare an după an. Ce-mi trebuie mie biofizică dacă eu voi fi doctor cardiolog, neurochirurg, oftalmolog etc. O întrebare la care am învățat să răspund alături de studenții mei și împreună cu ei. Pentru că medicina este logică, pentru că fizica face parte din viața noastră de zi cu zi, pentru că toate aparatele și testele diagnostice au la bază principii biofizice ... Par destul de convinși. În plus, încerc să la aduc și alte argumente, cursul care tocmai va urma va fi despre principiile biofizicii aplicate în lumea vie. Formule, ecuații ... încep din nou să-i pierd. Continui cu entropia ... noi, oamenii, după cum spunea Erwin Shrödinger, suntem „o insulă de antientropie într-un univers entropic”. Deja studenții mei în amfiteatru sunt împărțiți în două tabere ... unii se întreabă în sinea lor dacă așa vor fi toate cursurile, în timp ce a doua jumătate pare deja resemnată. Continui ... fizicianului de origine austriacă i s-a decernat Premiul Nobel în Fizică în 1933, și a scris o carte intitulată „What is Life? A Physical Aspect of the Living Cell”. Viața ... ce este viața? Și atunci îmi vine o idee. Scoateți o foaie de hârtie ... murmure înfundate ... scrieți-vă numele în clar ... mici proteste în rândurile din spate pe care mă fac că nu le aud și nici nu le văd ... puneți data de azi și răspundeți la întrebarea: „Ce este viața?”.

O mirare întinsă cât un amfiteatru: Ce să scriem? Scrieți ce înseamnă viața pentru voi și nu ce credeți că vreau eu să aud; scrieți ce este viața pentru voi, studenți la medicină în primul an, viitori medici cardiologi, chirurghi etc. Și încep să scrie ... și să scrie ... dintr-o dată captivați de subiect. Mă simt frustrată, profund frustrată. Eu

n-aș ști ce să răspund; și ei scriu în continuare ...

Pun aceeași întrebare și la seria de limba franceză., tot anul I Scenariul se repetă, la indigo.

Seara, am în față 180 de răspunsuri: de la studenți români, studenți din Franța, Maroc, Tunisia, Albania, Grecia, Guadalupe, Nigeria, Elveția, Germania etc. Destinul i-a adus împreună să învețe medicină ... și acum împreună să răspundă la întrebarea: Ce este viața? Citesc răspunsurile; le mai citesc odată. Le pun pe categorii. La mai citesc odată. E trecut de miezul nopții dar n-are nicio importanță. Îmi dau seama de ce au ales acest drum în viață. Jumătate dintre ei au răspuns că viața este „un dar”, „un miracol”. Tineri studenți la medicină creativi, responsabili și entuziaști: „viața e un ghem de ață”, „o cutie de bomboane de ciocolată”, „un joc video cu mai multe niveluri”, „un moment din călătoria fiecăruia”, „un haos de alegeri”, „începutul sfârșitului”.

O întrebare la care nu există răspunsul ideal. Viața este „o oportunitate”, „o alegere”, „o încercare”, „o aventură”, „o întâmplare”, „energie pură”, „iubire pură”, „mister” și multe altele. Ar putea răspunde mai bine la o astfel de întrebare alții decât cei care visează să devină medici?

An de an, și iată că anul acesta se împlinesc 20 de ani, învăț alături de studenții mei din anul I despre biofizică, determinare, vise și ce este viața.

MINODORA CÂMPEANU FARES

Profesor de limba engleză

Close your eyes...just do it!

**Have you ever closed your eyes and let your imagination go wild?
Do it NOW! It's never too late, but it won't work if you are "blind"...**

Did you close them? Did you manage to escape?

Did you see the darkness? Did you manage to feel great?

**Close your eyes and let your body wander
Close your eyes and drown into the slumber
Look right in front of you and do not care
Whether you smell the grass or feel the air**

**Don't let your other senses play you as you dream
Something that doesn't let you be great is always mean
I'm not saying that your senses aren't good
I'm just telling you to follow what you should**

**Close your eyes and feel the morning breeze
Close your eyes and see the Elysian Fields
Close your eyes and see the one you want to be
Keep it quiet and you'll see exactly what you want to see**

**Follow my advice, take my hand and let it go.
I'm not referring to the hand, and do not keep it slow;
Do not be afraid and start running on a cliff
And when you reach the edge, just jump, don't wonder "if"...**

**One thing is for sure: that you will fall,
But if you hold me tight you'll land on midnight's wall,
And if you let me go you'll fly to foreign moors
Just make sure you'll land safe, to enjoy the ride that cures.**

Inspired by a creature

I wake up at the same time with the sun.
My biological clock lets me know it's on.
I stretch and make some childish sounds,
But then I'm up despite the bounds.

Here I start a new day in this life.
I face the morning's playful knife,
And as I head towards my meeting
I suddenly feel so alive.

The sun casts upon us lovely lines.
He sends sometimes some charming signs.
Other times the rain has to do her shift
And blinds the earth and goes adrift.

Sunny or rainy, the dog doesn't care.
He stands there behind bars, but he's aware
Of everything that happens nearby,
And so he stays and watches the whole lie.

Does he watch a lie or a joke?
Is it better in the yard than in this smoke?
He doesn't know because he didn't try
To cross the other side, but you know why?

He looks just like a statue near a wall,
And you could swear he isn't bound to fall.
The pigeons won't rest on him cuz he's still,
And the moon will guide him cuz of freewill.

He analyzes well and he stands by.
He's waiting for the proper sign.
And when he'll manage to be free,
He'll be the great thing you've ever seen.

A thing to remember for all you here:
The time will not make you shed only a tear.
He'll kill you step by step with his sweet feel,
But those who wait, will break this deal.

Lect. Ioana Crețu

“Grigore T. Popa” University of Medicine and Pharmacy Iași,
Romania

A BUBBLE IN 4 QUARTERS

Almost 40 years ago, a university teacher with his head in the clouds and one with her feet on the ground gave birth to me, a university teacher with my head in the clouds and my feet on ground. I teach English to medical students in Iași, in NE Romania, just a few km away from the EU border. After my first, academic attempt at writing this left me unimpressed, I decided to just tell you about my bubble.

Mine comes in quarters, actually. The first $\frac{1}{4}$ was a childhood spent in early but genuine adulation of Ceaușescu. I was at the dentist when communism ended and I spent the next $\frac{1}{4}$ in adulation of the west. I followed that with $\frac{1}{4}$ restless exploration in all outward directions. The $\frac{1}{4}$ I am in now is rather pointing inwards. None of the previous 14/s resemble each other but all are so... Romanian.

Who knew that I would be...

...wrapped up in the latest waterproof windstopper on top of the lightest breatheable fleece, on top of the warmest merino(-wool-is-back-and-soft-on-the-)skin layer that are actually my fit and not second-hand male XXLs

like back in the '90s

...falling in and then out of love with photographing the sights, the friends, the adventures, as I become saturated / “săturată” with image ubiquity and heavy DSLRs

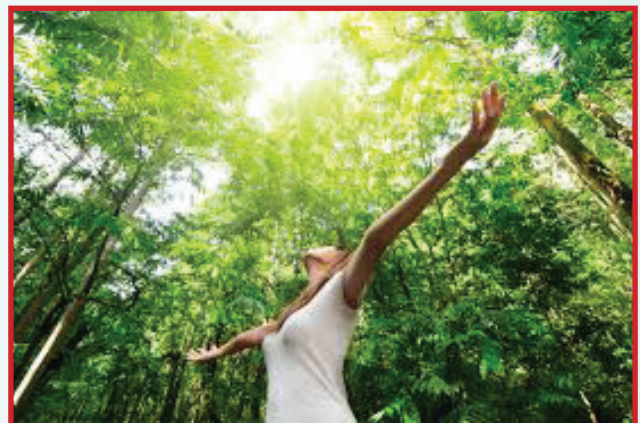
...YouTube gardening heirloom tomatoes next to rare chillies next to exotic herbs next to historical roses bought online from all over the world

...working in a building which, instead of collapsing, now has a glass elevator and smartboards and an English lawn

...loving my job and my students at a time when students' respect for educators and educators' respect for students are both taking a hit (but I don't know, I wouldn't know)

...settling into my bubble that is my own sense of identity and place only 5 km away from my home town, in a house of my own design – a city girl with dirty nails.

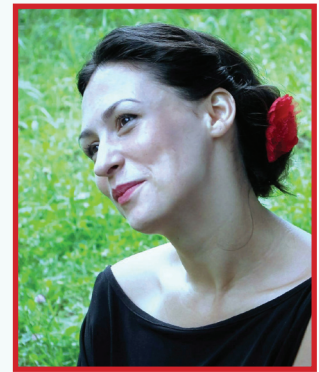
To be continued.

Darul vindecării

Lui S.

ANA ARMANU - psiholog

Tu crezi în vindecare? În puterea unui corp de a se regenera? În capacitatea oamenilor de a transforma o relație deteriorată într-una hrănitoare pentru fiecare?

Crezi că oamenii pot lua viața de la capăt?

Felul tău de a trăi permite concretizarea acestei posibilități în viața ta?

Într-o lume care a dezvoltat o adevărată industrie pornind de la patologizarea vieții, eu sunt cu cei care cred mai mult în vindecare decât în boală.

Să crezi cu tărie în gândul că sămânța binelui înflorește într-un sol bine pregătit, ori uneori la întâmplare, iată un fel de a fi naiv și curajos deopotrivă. Fascinația mea pentru actul vindecării este susținută de diversitatea acestui proces și de suma întâlnirilor avute cu oameni care și-au propus să trăiască această stare.

În rolul de psihoterapeut am descoperit că ipostaza de om vindecat este una la care oamenii se raportează diferit. Pentru unii dintre noi, vindecarea poate fi înspăimântătoare. După ce ai trăit o vreme sau chiar o bună parte din viață în rolul omului slăbit, al celui neputincios, ideea că este posibilă trecerea către validitate, încântă și descurajează.

Dacă e să vorbim cinstit, starea de boală este esențială pentru definirea vindecării. Este fascinant cum fiecare dintre noi simte, măcar o dată în viață, dorința de a se ridica dintr-o durere somatică sau sufletească.

Sub umbrela protectoare a relației terapeutice, am observat că oamenii simt o ezitare clară în clipa în care află o soluție care le poate dezintegra durerile. În fața ”pastilei fermecate”, în fața ”leacului tuturor leacurilor”, păstrăm un moment de tăcere în care se caută răspunsuri pentru întrebări precum:

”Eu chiar vreau să mă vindec? Ce înseamnă asta de fapt?”

”Și după ce mă împac cu trecutul meu dureros, ce fac? Ce rămâne? Eu cine sunt? Ei, cei care m-au rănit, cu ei cum rămâne?”

Crezul meu este că rolul psihoterapeutului este mai ales confirmarea realității în care vindecarea este posibilă:

”Da, poți. ”, ”Da, ai voie!”, ” Da, ești în siguranță să privești în tine însuși.”, ”Da, ești important și iubit!”.

Ce gură de aer proaspăt în aceste simple cuvinte.

Și cât curaj să le spui în fața unui om furios și în fața unui om deznădăjduit.

Preocuparea omului pentru vindecare nu s-a născut odată cu mine. Ea durează de secole și continuă să fascineze, să provoace și să uimească.

Ai văzut vreodată un om care a trecut printr-o mare durere?

E schimbat.

Indiferent dacă în bine sau în opusul binelui, acesta este iremediabil schimbat.

Dacă cineva m-ar întreba într-o zi ”Ce este vindecarea?”, i-aș răspunde simplu – ”O șansă.”

”Și boala?”

”Tot o șansă.”

Pentru majoritatea oamenilor, suferința emoțională este o punte către o parte mai puternică și mai umană, pe care nu erau conștienți că o au.

Până la urmă, a te ridica dintr-o boală este și o formă de a-i mulțumi vieții pentru minunile sale, de a-ți iubi familia și prietenii, de a munci, de a greși și de a fi cu totul și cu totul om.

Viața și oamenii m-au învățat că sănătatea nu înseamnă neapărat absența bolii.

Că vindecarea se face prin oameni și că e bine să rămâi curios și atent, pentru că nu știi cine se poate simți inspirat ascultându-ți povestea.

Dar oare numai oamenii se pot îmbolnăvi?

Dacă boala ta din prezent ar fi o relație, care ar fi?

Disponibilitatea de a fi vindecat înseamnă renunțarea la atașamente. Renunțarea, cu bună știință la nevoia de a fi răzbunat, la statutul de copil manifestat la vârsta maturității.

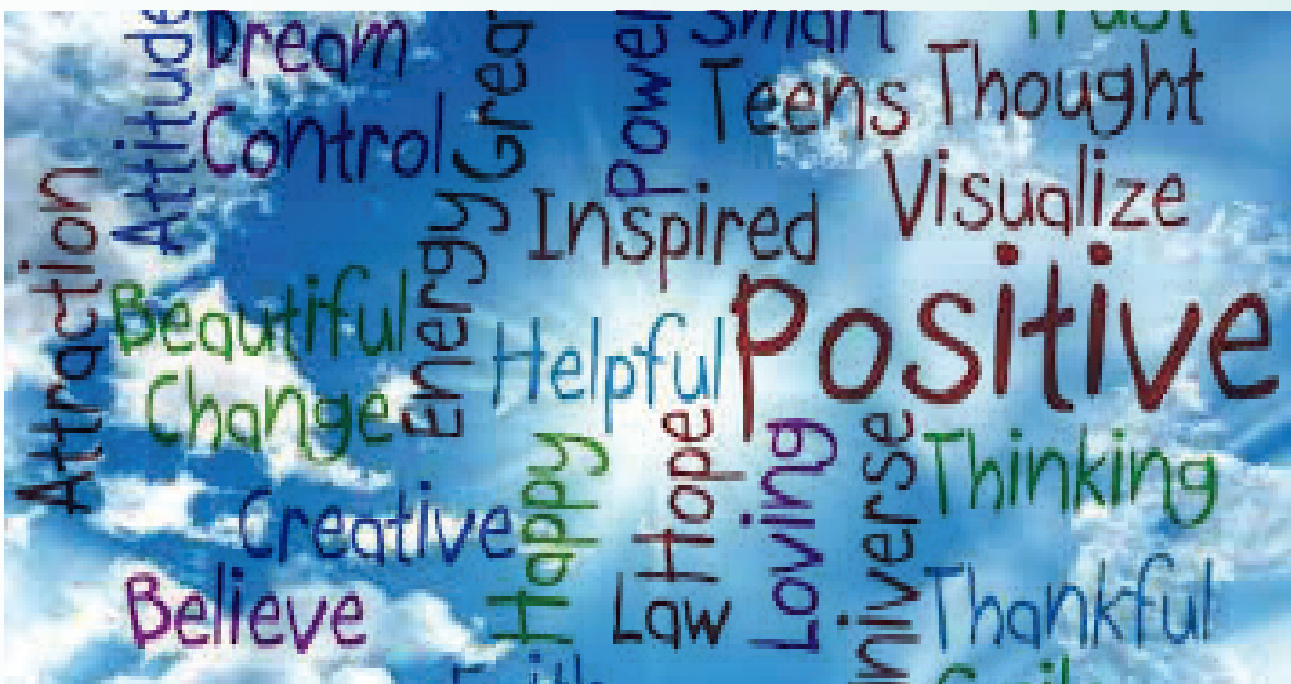
Trebuie să mai știi că vindecarea te va lăsa uneori pustiit, cu stare de dor, cu dorința de a te întoarce la disfuncție pentru că nu cunoști deocamdată decât acest fel de a te simți important.

În final, imaginează-ți capacitatea de vindecare ca pe o pereche zdravănă de aripi.

Aceste aripi nefolosite atârnă greu atunci când deja te îngenunchează o boală.

Tot ele te vor duce în locuri nemaivăzute, te vor ajuta să împrăștii lumină și să le arăți și altora asemenea ție, că vindecarea este posibilă într-o infinitate de forme.

Oriunde te vor duce pașii, fii curajos și cinstește fiecare clipă. Amintește-ți că da, vindecarea se face prin oameni și că într-o viață, soarele răsare de mai multe ori.

Români din diaspora

Dr. Riam Kanso

Riam was born in Bucharest, Romania to a Romanian mother and a Lebanese father. At the age of 1, the family moved to Beirut and established their life there.

Growing up with parents who were a surgeon and a mathematician, it was no surprise that she opted for the scientific path in High School. She consistently ranked top of the class, but despite excelling at Maths and Physics, her favourite subjects were Psychology and Philosophy.

When the time came to attend University, the American University of Beirut was on the cards as it was one of the leading institutions in the region. The SAT exams were compulsory to have a place in the university. Riam scored in the top 1% in the Middle East, which made her the 1st place winner of the Merit Scholarship, allowing her to study for the degree of her choice free of charge.

Riam started as an Architecture student but soon changed to a degree in Psychology. To keep her parents from worrying about her future, she also studied for a degree in Physics/Electronics. She adored the subjects and was encouraged by her Professors to apply to graduate schools abroad. At that time, she developed a fascination with Neuroscience, as it offered a chance to understand the human mind with scientific vigour. She decided to pursue Neuroscience for her graduate degree.

Riam has always had a special place in her heart for England. She had always been fascinated with British culture, film, music, and comedy. Therefore, she was very happy when she was accepted to Oxford University to study

for a Masters in Neuroscience.

Riam moved to Oxford on September 27, 2008. Towards the end of 2008, she won the Clarendon Scholarship to continue studying for a PHD in Oxford, with all expenses paid. Riam worked on a Neuroscience thesis that examined the effect of social factors on the brain.

She enjoyed her years as a student in Oxford, attending many concerts all over the country and visiting most European cities. She still went back to both Beirut and Romania every year to see her family, so there was a lot of travel involved. In the middle of her PHD, she was an intern at the Royal Society, working on a project looking at Neuroscience and Security. The internship was in London, which convinced her that she should move there at all costs after her degree.

Riam finished her PhD in less than three years, and started working at University College London in 2012. Now in 2017, she has accumulated about 5 years of work experience, at the interface of academia and industry. Throughout her career, she has worked on building links between the academic world and the world of industry. She is also actively involved in the world of entrepreneurship, having started two companies, and helping others start and accelerate their own.

She is currently a co-founder of a successful company called Crowdhelix, which she started with four colleagues. It is a platform that connects academics and companies for collaborations on innovative projects. She is also a course supervisor at Cambridge Judge

Business School, and continues to be a Business Manager at University College London.

Riam currently lives in London with her husband Nathan, whom she has shown the beauties of both her homelands and cultures. She keeps strong ties to her Lebanese and Romanian families, and has a network of both Lebanese and Romanian friends in Britain.

KASSEM KAOUK -

Communications Director,

Arab Council for the Social Sciences

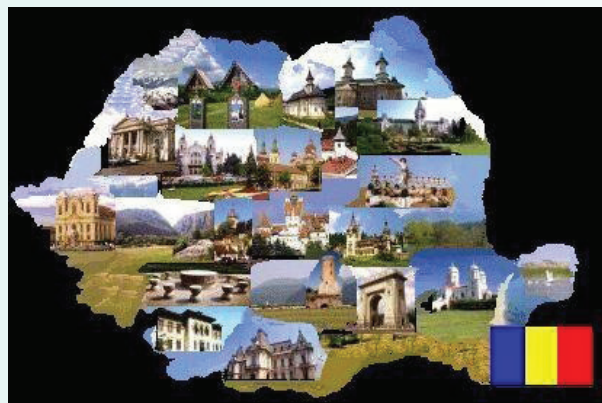
I was born and brought up in a small yet warm family. My childhood was somehow bumpy with lots of travel due to the unfortunate civil war in Lebanon, however, this was an opportunity for me to get exposed to the World at a very young age, to different cultures and different potential. This exposure deepened in me the sense of care for others and the interest in communicating with people and contributing to solving their problems, whenever possible.

I strongly believe that the main feature of this century is constant change; this developed in me awareness about the importance of continuous learning, self-development, embracing change and respecting cultural differences. My work with international organization deepened this sense in me.

I am currently pursuing a Doctorate of Business Administration degree at Edinburgh Business School in the U.K. Although I was good at studies throughout my academic life, space, hi-tech, travel, languages etc., interested me the most as I am more inclined towards understanding the concepts rather than just memorizing them.

My work in communications and public relations offers me immense satisfaction and great pleasure. Dealing with different human characters taught me how to deal with tricky situations in life. I believe that working hard to pursue your goals and keeping a positive attitude are the qualities that help you when you are required to maintain a level-head in times of success and failure.

Being born in Romania, and raised in Lebanon has shaped my personality and my life goals. I feel like I have roots in two countries, both of which I call home, and both of which are dear to me. My Romanian and Lebanese heritage allows me to see the world from multiple lenses, to find value in the opinions of others, and to find the best in those I interact with. But being a dual national is not only about me. As the proud father of a baby daughter, I hope to pass on these same values to her, by regularly exposing her to Romanian culture and values, by regularly traveling with her to Romania to meet that side of her family, and by teaching her Romanian at home (with help from my mother, of course). Being a dual national is not just about how many passports you have, it's about an outlook on the world.

LUCRUL MANUAL- O LUME MAGICĂ

CAROLINE BAHNA

CraftRoom
Workshop

La vârsta de 10 ani am avut plăcerea de a învăța multe feluri de lucru de manual : broderie, punct de cruce, cusut la mână și croșetat. Acum câțiva ani am auzit povești despre șezătorile care se fac în satele românești, o fericită îmbinare între muncă și petrecere. M-au fascinat și m-am gândit să împletesc trecutul cu prezentul, să deschid un atelier unde pot face șezători și să predau lucrul manual copiilor și tuturor pasionaților de handmade, celor cărora le place să-și înfrumusețeze casa și viața.

În plus, prietenii vor prețui mult mai mult cadourile făcute de mână pentru că ele sunt unice, făcute special pentru ei, cu multă dragoste.

În noiembrie 2016 mi-am realizat visul și am deschis atelierul *CraftRoom* unde predau peste 10 feluri de lucru manual. Participanții la aceste cursuri vin din toate zonele Libanului, persoane care se află la primul contact cu lucrul manual și care învață cu plăcere de la primii pași în acest domeniu până devin adevărați experți. Atelierele sunt împărțite după vârstă: pentru copii de la 7 până la 13 ani și ateliere pentru adulți începând de la vârsta de 13 ani în sus. La 13 ani copii se dezvoltă mult din punct de vedere fizic și social, au toate abilitățile necesare pentru a lucra într-un grup cu adulții.

Atelierul *CraftRoom* a împlinit un an de la

deschidere și mă bucur că am schimbat viața multor persoane : unele dintre ele și-au deschis un magazin online, au făcut o meserie din ce au învățat, altele au învins stresul din viața de zi cu zi și mulți copii au preferat lucrul manual în locul tabletelor.

În plus de activitățile pe care le fac în atelier, lucrez cu mai multe organizații non profit, cu persoane cu dizabilități, predau ore de lucru manual la școala Saint Cœur Ain Najem și sunt prezentatoare o dată pe săptămână pe canalul LBC la programul Bte7la El Hayet.

Lucrul manual are multe beneficii asupra corpului și psihicului nostru: are efecte similare cu meditația, reduce simptomele de anxietate, stres și deprimare, îmbunătățește funcțiile motorii fine. Activitățile creative, sau lucrul manual, pot fi de un real ajutor în dezvoltarea copiilor, le dezvoltă potențialul creativ și îi stimulează să experimenteze. Culorile și, materialele cele mai variate îi ajută pe copii să înțeleagă concepte abstracte. Putem să îi încurajăm să-și folosească imaginația și să descrie o poveste în jurul a ceea ce au creat.

Copiii își vor canaliza energia și resursele într-o direcție constructivă.

Lucrul manual este o pasiune care am moștenit-o de la mama, care m-a încurajat să creez multe lucruri frumoase cu propriile mâini și de la bunici. O pasiune care m-a îmbogățit ca om și o voi transmite mai departe fetelor mele.

NATALIA DOLGANIUC Comunitatea românească din Tunisia

Diaspora română din Tunisia are privilegiul și onoarea de a-l avea ca Ambasador pe Domnul **Dan Stoenescu**, care odată cu venirea sa, a deschis larg ușile ambasadei atât copiilor și părinților comunității române cât și cetățenilor tunisieni. Inițind proiectul «Școala de duminică», a dat copiilor oportunitatea de a-și îmbunătăți cunoștințele de limba română, de a participa la activități educativ - creative și de a-și face prieteni noi.

Orele de limba română au loc în fiecare duminică, începând cu 15 octombrie 2017, la sediul secției consulare, iar plăcerea și bucuria de a fi profesoara acestor copii minunați mi-a revenit mie, româncă din Basarabia, Natalia Dolganiuc, absolventă a facultății de litere Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și mamă a doi copii frumoși care așteaptă cu nerăbdare ziua de

duminică pentru a se întâlni cu prietenii lor dragi «de la ambasadă».

Deși școala e deschisă destul de recent, în afara orelor de limba română am reușit să organizăm și o excursie la grădina zoologică, am sărbătorit și Halloween-ul unde mic și mare s-au distrat, profitând de o ambianță și un decor minunat.

Și acesta este doar începutul ... cu bunăvoință și dragoste de românesc, cu oameni ca domnul Ambasador **Dan Stoenescu** și echipa sa, am încrederea că vom menține și vom amplifica acest frumos proiect, de care să se poată bucura românii, departe de casă trupește, dar atât de aproape sufletește.

CĂTĂLINA BOGOI

Comunitatea românească din Maroc

R o m a n i a - M a r o c ... 2 0 1 2 ... 2 0 1 7 - 5.ani,nenumarate drumuri intre cele doua tari,schimbari,contraste,similitudini,emotii,descoperiri,pe scurt,o alta lume !Si intre toate,un sentiment déjà cunoscut,cel de acasa,de Romania,o Romanie in Maroc...asa mi-a venit ideea crearii a ceea ce astazi este Asociatia Marocano-Romana de Parteneriat-AMRP.

Cine suntem noi ?

O asociatie despre care am aflat cu stupeoare de la jurnalistii Radio Romania International ca este cea mai tanara din diaspora,insa,in pofida acestui aspect,cei mai multi dintre membri sunt cu vechime in peisajul marocan.Fosti studenti in Romania,profesionisti in diferite domenii de activitate,dar si participanti activi la evenimentele organizate in ultimul an,toti au raspuns afirmativ la initiativa infiintarii acestei asociatii,demult asteptata.

Membrii AMRP sunt motivati de dorinta unei unitati,de apartenanta la acest nucleu romanesc din Maroc,de afirmarea noastra ca si comunitat straina in planul local.

Posibilitatea instituirii unui organism oficial,recunoscut de catre autoritatile locale,dar si de cele din Romania,sprijiniti de Ambasada Romaniei la Rabat si de Presedintele onofrific AMRP,Excelenta Sa dna.Ambasador Daniela Brandusa Bazavan reprezinta un factor important pentru noi. Dar pe langa toate acestea,ar mai fi ceva :dorul de Romania si nostalgia timpurilor petrecute acolo.Sarbatorile,cultura si traditiile romanesti,momente comune de bucurie,sentimentul de acasa,apreciat de noi,ca

romani,dar si de membrii marocani ce au cunoscut indeaproape traiul romanesc.

De ce AMRP ?

Am cautat o buna perioada o denumire care sa caracterizeze asociatia,atat ca obiective si valori cat si ca filozofie partajata a membrilor. Nu am dorit o denumire rigida,caci sentimentul de prietenie este omniprezent.Nu am cautat un cuvânt « atragator » caci obiectivul nostru este crearea unui grup omogen si sustinerea calitatii in proiectele derulate. Am pus pe hartie diverse denumiri si am cautat sa dam o definitie simpla a ceea ce suntem si ce ne propunem sa reprezentam,iar din defintia aceasta a rezultat un singur cuvânt :PARTENER.Alegerea a fost votata unanim,caci asa se intampla cu toate ideile pe care le dezbatem.Cuvantul ales inglobeaza prietenia dintre membrii,transaprenta si profesionalismul cu care desfasuram actiunile de orice natura,increderea unii in ceilalti si continuitatea relatiilor stranse intre comunitatea romaneasca si cea locala.

Asadar ,AMRP este o echipa,o familie si un cadru in care scriem noi file dintr-o poveste de viata comuna.

AMRP este azi o lista lunga de proiecte, lista ce va continua vizibil sub umbrela unui parteneriat necesar si mult asteptat

Ce reprezinta logoul ?

Fiind de profesie om de marketing, inteleg perfect importanta vizualului. Crearea unei identitati care sa ne permita vizibilitatea si in mediul online era deci esentiala. Pana la momentul crearii paginii oficiale AMRP nu exista un spatiu virtual concret si activ care sa reprezinte cele doua comunitati. Am gandit logoul ca ceva simplu, dar definitiv, cu elemente culturale comune, dar si cu un mesaj puternic. Astfel am avut ideea de a folosi Coloana Infinitului-sculptura lui Brancusi celebra in lume care defineste filozofia populara romaneasca. Lipsa elementul marocan, o noua provocare, caci avem in comun aceasta bogatie a « savoir-faire »-ului autentic traditional. Fiind mereu impresionata de complexitatea artei geometrice islamice, de precizia si interesearea formelor, am ales un motiv zellige, vizibil in interiorul literei P.

Rezultatul a fost apreciat si a devenit in scurt timp o marca vizuala recunoscuta a comunitatii romanesti in Maroc si in Romania.

Proiecte si planuri viitoare

Poate nu intamplator asociatia a luat fiinta chiar in anul aniversar de 55 de ani de relatii diplomatice intre Romania si Regatul Marocului si in-o perioada cand si in Romania s-a constituit MRP, un Minister ce asigura azi un sprijin real in derluarea diverselor proiecte ale diasporei.

Acest aspect este unul incurajator pentru noi si ne motiveaza in a putea sustine diverse proiecte cu scopul de a ne afirma ca si identitate culturala. Un astfel de proiect va avea loc in Maroc in 2018 cu ocazia sarbatoririi Centenarului si va reuniuni pentru prima data sub forma unui parteneriat autentic elemente definitorii ale

celor doua culturi.

Si pentru ca Parteneriatul este cuvantul ce ne defineste, un alt sustinator de nadejde din Romania este asociatia omologa de la Bucuresti, Asociatia Romano-Marocana de Cooperare, aspect ce asigura o punte de legatura stabila in ambele sensuri.

Obiectivele AMRP avand mai multe axe, putem afirma ca scopul nostru global este sa putem oferi sprijin oricui ni-l solicita, iar AMRP sa devina in scurt timp un camin a carei poarta este deschisa pentru oricine va bate, cetatean roman din diaspora Marocana, simplu vizitator al Marocului, tineri marocani ce doresc sa mearga in Romania si prieteni romani si marocani ce doresc sa imparta momente frumoase.

Asadar AMRP uneste, reuneste, sustine si promoveaza, intr-un cuvant este un PARTENER pentru actualii si viitorii membri si pentru orice proiect de legatura intre cele doua tari prietene de peste 55 de ani.

Asociația România Levant Asociația Românilor din Liban

“In cultură nimic nu trebuie pierdut, totul trebuie transmis și reînviat”

Constantin Noica

Asociația România Levant a fost înființată în anul 2010 cu sprijinul Departamentului pentru Români de Pretutindeni și al Ambasadei României în Liban, având ca obiectiv păstrarea identității de limbă și cultură românească, tradițiile și obiceiurile poporului nostru.

Scopul asociației este de a face cunoscută România prin valorile culturale, literatură, artă, muzică, tradiții și acționează pentru păstrarea identității culturale și spirituale a comunității românești din Liban. Asociația organizează cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, cursuri de dans popular și diverse evenimente culturale. Principiile valorice ale Asociației sunt :

1. Promovarea limbii române
2. Promovarea valorilor tradiționale românești

3. Promovarea apropierii între toți românii aflați în Liban
4. Promovarea valorilor civice

Pentru a ne recunoaște și a nu uita că am fost și că suntem români, pentru ca generațiile care trăiesc departe de țară să cunoască rădăcinile poporului nostru și evoluția sa pe treptele istoriei, este de datoria noastră, să insuflăm necondiționat copiilor dragostea față de țara, cultura, tradiția și limba noastră precum și respectul pentru înaintașii noștri.

Legătura cu pământul nostru natal, cu identitatea noastră ca popor o menținem doar păstrând vii tradițiile populare, cântecul și dansul popular, ale căror origini se pierd în negura timpului și pe care suntem datori să le lăsăm moștenire copiilor noștri.

Organizarea cursurilor de dans popular este o modalitate de a lua contact cu portul, tradițiile și obiceiurile românești.

Îndrăgostită de folclor, de tradiții și de activități cultural-artistice, dna. **Daniela Roșu**, profesorul nostru de dans popular, sădește în sufletele tuturor dragostea pentru dansurile românești,

Ne ajută să descoperim magia dansului folcloric, acest univers plin de muzică, armonie și voie bună, pe care îl iubim și dorim să îl salvăm, transmițându-l mai departe copiilor noștri.

La fiecare eveniment purtăm cu bucurie și mândrie costumele tradiționale, promovăm România în pași de dans și suntem răsplătiți cu vii aplauze, admirație și felicitări.

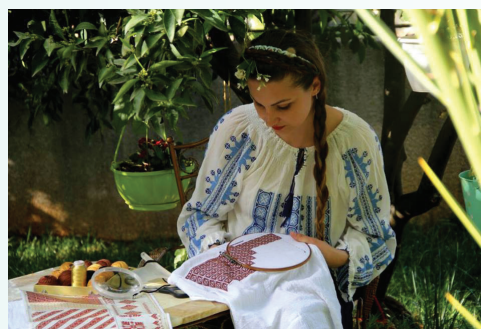
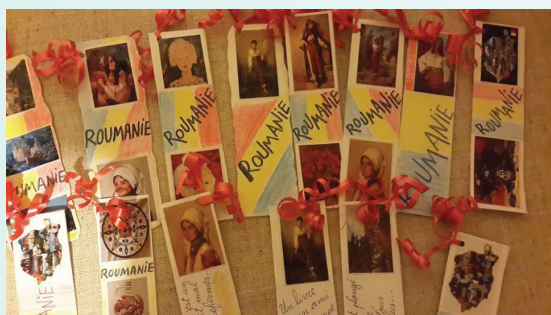
Dinamici, serioși și dedicați proiectelor pe care le au în desfășurare cei ce fac parte din această asociație vă invită să le fiți alături și să participați activ la proiectele lor.

Comunitatea românească din Liban este relativ mică și poate fi prezentată în câteva cuvinte : generozitate, responsabilitate, implicare, motivare, familie.

Suntem o familie unită care păstrează zestrea culturală românească pentru generațiile viitoare. Respectăm țara de adopțiune, aici muncim și ne creștem copiii, dar am rămas români și nu uităm satul românesc, ulița copilăriei, Carpații și Dunărea, doina și hora, Curtea de Argeș și albastrul pur de Voroneț, coloana infinitului și Rapsodia Română.

Suntem o comunitate conștientă de menirea sa, unde valorile și tradițiile românești au devenit « acasă » chiar dacă România se află la 2300 Km.de Liban.

Suntem o comunitate care formează o Românie în miniatură în acest spațiu geografic. Credem că toate comunitățile românești din diaspora au devenit mici Români care sunt legate profund de România Mamă și care formează o Românie Mare răspândită pe tot globul, o Românie spirituală, unită prin limbă, cultură, tradiții și obiceiuri păstrate.

COPIII DESENEAZA ROMÂNIA

Titlul proiectului: România – 100 rădăcini și o privire către viitor

Activități principale în cadrul proiectului: Lansarea România – 100 rădăcini ca evenimentul online, concurs-tematic (pe platforma de socializare online)

Concurs de desene, pentru copii

Expoziții cu desenele, colajele, picturile etc. copiilor înscriși în concurs

Lansarea album colectiv, de arta vizuală cu 100 de lucrări ale copiilor înscriși în concurs România – 100 rădăcini și o privire către viitor.

Premierea a celor mai bune 3 lucrări. Câștigătorii locurilor 1, 2 și 3 vor beneficia de recompensă financiară

Domeniile în care se încadrează proiectul: Domeniul cultural artictic, arte vizuale, identitate națională, publicație/album colectiv publicat și lansat la finalul proiectului

Numărul de participanți la proiect: Nelimitat, de pe toate continentele populate

Argument, context și scop principal: Una din cele mai puternice identități, atât la nivel individual cât și la nivel de grup sau comunitate, rămâne identitatea națională. În contextul în care România va aniversa în 2018, cel mai important moment din istoria țării, 100 de ani de la momentul Marii

Uniri ce a adus cu el înființarea României Mari, proiectul dorește a avea ca principal scop cunoașterea, promovarea, păstrarea, conservarea și valorificarea identității naționale românești în rândul copiilor crescuți în diaspora, proveniți atât din familii în care ambii părinți aparțin naționalității române, cât și a copiilor ce provin din familii mixte, în care doar unul dintre părinți posedă naționalitatea română.

Rezumatul proiectului: Titlul proiectului și proiectul e corelat și racordat la ideile de promovare, conservare și valorificare a identității naționale românești, prin copiii românilor din diaspora (cu vârste cuprinse între 5 și 10 ani), crescuți și/

sau născuți peste hotarele țării, în seva familiilor de români. Proiectul va include 5 etape cu activități specifice, desfășurate în perioada 26 octombrie 2017- 1 iunie 2018 în care noua generație, copii carora le curge sânge românesc prin vene, vor prezenta în imagini, prin desene, colaje, picturi, lucrări proprii Romania așa cum le-a fost prezentată în cadrul familiei și a comunității.

Selecția lucrărilor pentru realizarea albumului colectiv de artă vizuală va fi efectuată de un juriu format din coordonatorii de proiect dar și membrii entităților diplomatice și culturale dornice a se alătura proiectului.

Prezentarea proiectului: Proiectul se adresează tuturor copiilor de români

din diaspora – răspândiți în Europa, America de Nord, America de Sud, Africa, Asia, Australia - cu vârste cuprinse între 5 și 10 ani, crescuți și/sau născuți în afara granițelor României, dar exponenți ai neamului românesc prin prisma naționalității părinților lor, crescuți în spiritul culturii, tradițiilor și valorilor naționale românești. Grupului țintă (de care s-a făcut vorbire anterior) i se va lansa invitația de a se implica în proiect prin desene, colaje, picturi, lucrări care să surprindă elemente de identitate națională românească, ca expresie a caracterului național, raportate la limbă, cultură, obiceiurile, tradițiile, cutumele naționale specifice și alte elemente de identitate extinse la sufletul românesc și la realitățile etnice autohtone traduse prin „specific național„ (G. Ibraileanu), „spiritualitatea românească„ (Mircea Vulcanescu), „spirit românesc„ (Nae Ionescu), „românismul„

(C. Radulescu Motru), „spațiu mioritic„ (L. Blaga), „suflet românesc„ (N. Iorga), „echilibru românesc„ (D. Staniloaie), etc.

Desenele se vor posta pe pagina online a evenimentului (de facebook), de părinții copiilor, în timp real, în format foto -JPG – în următoarele condiții:

- Lucrarea/ desenul trebuie realizat de copilași între 5 și 10 ani

- Materialul trebuie să includă elemente de identitate națională

- Lucrarea va intra în concurs dacă va fi identificată, prin consemnarea de către unul dintre părinții copilului ce a realizat-o, a prenumelui copilului, vârsta și

orașul în care acesta locuiește. Informația va fi poziționată în cadrul desenului în colțul din dreapta jos, după modelul (Mihai, 5 ani – Chicago)

Se vor organiza (în limita posibilităților de colaborare/implicare cu partenerii principali din comunitățile românești) expoziții cu lucrările copiilor participanți în concurs din comunitățile respective (Chicago – USA, Firențe- Italia, Sydney- Australia, Dubai-Asia etc.....).

Expozițiile se vor organiza în jurul datei de 24 ianuarie 2018 și se vor dori a fi evenimente ale acțiunilor culturale din 2018 prin care se va marca momentul aniversării a 100 de la constituirea României Mari.

În perioada 26 februarie-26 mai, coordonatorii de proiect se vor ocupa de editarea, realizarea și publicarea albumului colectiv de artă vizuală „România – 100 rădăcini și o privire către viitor”, în care vor fi incluse 100 de lucrări, înscrise la concurs și selectate de juriul concursului. Albumul se va publica în 500 de exemplare, la editura Create Space din Statele Unite ale Americii.

Publicația va avea caracter aniversar în momentul lansării (1 iunie 2018), în cadrul evenimentelor culturale și de diplomație culturală organizate în diaspora cu prilejul aniversării a 100 de ani de la Unirea cea Mare.

Câte un exemplar al acestui album colectiv aniversar de artă vizuală va fi distribuit gratuit fiecărui copil din cei 100 incluși în proiect și expediat copilului din America (prin servicii de curierat poștal) alături de o diplomă de participare din partea organizatorilor și partenerilor în proiect.

Proiectul se va finaliza în 1 iunie 2018, atunci când se vor anunța cei 3 copii/participanți câștigători ai concursului de lucrări pe tema identității naționale. Câștigătorii vor primi:

- Pentru locul I - \$300 și diplomă specială
- Pentru locul II - \$200 și diplomă specială
- Pentru locul III - \$100 și diplomă specială

Descrierea grupului tinta caruia i se adreseaza proiectul: copii intre 5 si 12 ani din familii mixte sau 100% romanesti, care traiesc in diaspora, familiarizati (la nivelul lor de dezvoltare) cu elemente de identitate nationala a Romaniei.

Beneficiari directi si indirecti: Copiii din cadrul scolilor de limba, cultura si civilizatie romana din diaspora, copiii din cadrul scolilor duminicale romanesti ce functioneaza pe langa bisericile romanesti din diaspora (fără discriminare religioasă), copiii ce fac parte din organizatii non-guvernamentale, cultural-artistice romanesti, fundatii, academii, grupuri, etc dar si familiile de romani din diaspora, parintii sau viitori parinti carora li se trage un semnal de alarma asupra importantei pastrarii, conservarii si valorificarii elementelor de identitate nationala pentru generatiile actuale si viitoare ale Romaniei, ale celor care au radacinile in Romania sau racordate la istoria Romaniei.

Durata proiectului: 26 Octombrie 2017- Iunie 2018

Parteneri implicati in proiect pot fi misiunile diplomatice ale Romaniei din orasele in care fac parte coordonatorii de proiect, asociatii romanesti din diaspora, societati culturale romanesti, biserici si scoli romanesti din diaspora, vocea mass mediei din diaspora etc.

Coordonatori de proiect:

- Europa - Iuniana Daniela Popescu, blogger, coordonator regional CNCRI Coordinamento Nazionale Cittadini Romeni in Italia – iunianadanielapopescu@gmail.com

- America de Sud si America de Nord – Alina Cumpan, poet, presedintele Authentic Society for Language and Romanian Culture - alinacumpan@yahoo.com

- Australia – Daniel Ionița, scriitor, traducător, presedintele Australian-Romanian Academy for Culture

- Asia – Casiana Pascariu, profesor univeristar Maricopa Community Colleges si American Univeristy of Emirates, fondator Casiana Connection – casiana.connections@gmail.com

Proiectul se va desfășura sub patronajul Consulatului General al României la Chicago,

prin susținerea Excelenței Sale, Consulul General Tiberiu Trifan.

Institutul „Eudoxiu Hurmuzachi,, pentru românii de pretutindeni susține demersul nostru, prin bunăvoința domnului director general Nicolae Brînzea.

Proiectul este susținut de următorii parteri media:

- UJRP Uniunea Jurnaliștilor Români de Pretutindeni
- Agenția de Presă „Diaspora azi,, APDA
- NARPA-North American Romanian Press Association.

Inițiator de proiect: ***Alina Cuman***

www.orientromanesc.org